

Kaláris

Mártély önkormányzatának közéleti-kulturális információs kiadványa
Hírek, pillanatképek Mártély életéből 2005. november - 16. szám

Csatornamizéria: Hódmezővásárhely - Mártély („Fekáliafalva”) 0 : 1

„Jelzöm...”

Cinizmus

Talán nem tekintik úgy, hogy a közvélemény számára felfedhetetlen titkot osztok meg Önökkel kedves Olvasók, ha leírom, hogy a Kaláris szeptemberi számában megjelent „A hét vice...” című írásom kapcsán levelet kaptam Dr. Lázár Jánostól. Maga a tény még büszkeségre is okot adhatna, ha magam nem értékelném túlzott és megkülönböztető figyelemnek ezt a gesztust ahhoz képest, hogy sokkal fontosabb, mondhatni fajsúlyosabb ügyekben az érintettek hiába várnak bármiféle válaszra. Nem idézem teljes terjedelmében a levelet, csupán záró sorait: „A fenti cikkel kapcsolatban hadd fejezzem ki még azon álláspontomat, hogy sugárzik belőle a cinizmus...”

Nem volt nehéz kikövetkeztetnem, hogy a cikk érintett része - amelyet most idecitolok - ez lehetett: Nem gondolnám, hogy Dr. Lázár János a levél alján szereplő kétes eredetű és rendeltetésű bizottsággal s az általuk leírt és megajánlott terrorista módszerekkel bármiféle közösséget tudna vállalni! Ő ennél mindenképpen és sokkal műveltebb, empatikusabb, józanabb gondolkodású, és megfontoltabb."

Bevallom: ezt én minden cinizmus nélkül, halálosan komolyan gondoltam. Mint ahogy a mártélyi emberek döntő többsége is, akik a mai napig nem értik, miért nem határolódott el nyilvánosan és határozottan e primitív levél íróitól, akik még azt a luxust is meg merték maguknak engedni, hogy nevét kétszer is egyértelműen leírva, olyan színben tüntették fel, mintha bizony bármi köze is lehetett volna e fenyegető levél „megszületéséhez".

És azt sem merem komolyan gondolni, hogy a nekem

címzett levelet Ő írta. Nem, mégpedig azért nem, mert egyrészt szerintem erre nem szakít időt, másrészt azt a szóösszetételben használatos Magyar szót, hogy: had (mindközönségesen: hagy fejezzem ki, hagy jegyezzem meg, hagy fűzzem hozzá, stb.), nemigen írjuk két d-vel. Legfeljebb úgy, hogy: had' mondjam el. Vagy például régiesen: hadd el komám (!), illetve mondjuk a „haddelhadd" formában, amelynek a jelentését most a gyakorlatból volt szerencsénk megismerni... S ha diktálunk is esetenként, egy röpké átolvasás után jó, ha kijavítjuk (javíttatjuk) a hibákat, mert a mondanivaló csak akkor hiteles, ha szabatos, lényegretörően veretes, és minden tekintetben azonosítható a levél írójának megszokott retorikájával. (A mártélyi fenyegetőlevelekre a fenti kritériumok természetesen eleve nem vonatkoznak.) Ha ez nem így van, a levelet nem szabad aláírni, nem jó elküldeni, vagy sokkal jobb tollú és eléggé művelt munkatársakat kell alkalmazni. Magam például, alkalmatlan vagyok ilyen szolgálatra. Jelzöm.

Farkas Csamangó Zoltán

Erről olvashatnak

Egy „elmaradt“ tévévita margójára	2. oldal
Falugyűlés a csatornázásról	2-4. oldal
Vidám Vasárnap	4. oldal
Önkormányzati Hírek	5-6. oldal
Egészség – betegség	6. oldal
Adventi gondolatok	6-7. oldal
A jót csak jobbra szabad cserélni riport Dr. Vörös Bélával	8. oldal
Csorváson átadták a csatornahálózatot Beszélgetés Ormos Endrével és Barabás Andrással	8-10. oldal
Galambposta	10-12. oldal
A polgárőrök felhívása Vigyázzunk a besurranókkal	12-13. oldal
A Gondozási Központ eseményei 20 éves lett az Idősek Klubja	13. oldal
Parkgondozó leszek	15-16. oldal
Az agrár-környezetgazdálkodásról	16-17. oldal
ÁMK eseményei	17-19. oldal

Egy „elmaradt” tévévita margójára...

Mikor véget ért, az volt a néző érzése, mintha egy olyan filmet nézett volna végig, amelyikben a zord westernfilm hősnek, aki a cselekmény alatt végi erre készült (a műfaji követelményeknek megfelelően, tehát érthető módon) - nem sült volna el a fegyvere.

Vitapartnerre, előbb lemondta, majd miután e lemondást egyértelmű megfutamodásnak érezhette volna az általa képviselt-szolgált közösség, mégis vállalta az élőben sugárzott vita kellemetlenségeit. Talán az elvárható etikett betartásának köszönhetően, mármint, hogy a beszélgetést „igazgatni” próbáló szerkesztőhölgy a bemutatás és köszöntés után neki adott elsőként szót, ügyesen oldotta meg a feszültségteljes feladatot. Röviden - bár a már említett riporternő próbált közbevágni, kit nagyon helyesen rendre is utasított - elmondta saját álláspontját, egyben meghívta vitapartnerét a Mártélyon tartandó, csatornázással kapcsolatos fórumra (ütköztesse ott nézeteit, félelmeit a falu lakosságával), majd udvariasan megköszönte a meghívást, felállt, és elhagyta a stúdiót.

A döbönt csendet csak a szerkesztőhölgy makogása törte meg egy idő után, aki valószínűleg eleddig elképzelhetetlennek tartotta, hogy a média álságos hatalmától hanyatt esett bármiféle halandó hasonló tetre „vetemedik”. Olyan volt a dolog dramaturgiája, mint mikor valaki betéved az ellenség barlangjába, s a legveszesebb pillanatban azt kiáltja a rá fegyvert szegezőknek: - Nézzétek! Pók van a sarokban...

S mialatt a marcona ellenlábaskok naivan hátrafordulnak meg nézni a nem létező természeti tüneményt, a veszélyben lévő - megmenekül.

Ami utána következett, még kívülállóban is némi sajnálatot kelthetett. A szerkesztőhölgy görcsös igyekezete, hogy bizonyítsa semlegességét, elfogulatlan pártatlanságát, s hogy kérdéseivel, gondolatvezetésével elterelje a néző figyelmét arról a lehetséges függőségről, amelyről egy ideje egy egész város beszél, sikertelen volt.

A magára maradt pedig, partner hiányában önmagával vitatkozott. Helyesebben egy hosszú monológba kezdett arról, hogy majd hogyan és mi módon tesz fel eltávozott vitapartnerének ötven kérdést, ám nem akkor, amikor a meghívás szól, hiszen arra a napra őnéki már igen fontos programja van, hanem egy külön, egy önálló, egy őáltala összehívott lakossági fórumon, november 13-án.

Aki figyelmesen követte az eseményeket, s van némi pszichológiai érzékenysége, láthatta, hogy a kezdeti magabiztossággal mosolygó, iratkötegekkel körülvett, erősen felkészült, épp ezért elsőpró „győzelemben” reménykedő országgyűlési képviselőt mennyire megviselte ez az adás. Talán azon gondolkodott, ki találta ki valaha, ebben a túlemancipált világban a férfiemberre nézve már-már egyre elviselhetetlenebb mondást: keresd a nő! Mármint az értelmét.

Zsurna Liza

Falugyűlés a csatornázásról

A november 3-i falugyűlésen Balogh Jánosné azzal kezdte a mondandóját, hogy nagyon reméli senkiben nem maradnak kétségek és megválaszolatlan kérdések a csatornázással kapcsolatban. Köszöntötte a megjelenteket, külön kiemelve Dr. Lázár Jánost - aki azonban nem jött el a rendezvényre.

"Tisztelt lakosok! Örömmel jelenthetem Önöknek, hogy a cirkusznak vége! Azért érzem azt, mostmár teljes meggyőződéssel, hogy nincs miről cirkuszoszni és találgatni, a jövőben mondákat, népmeséket szőni, mert egyre konkrétábbá válik, hogy az ŐKOTÁM-os beruházásnak utat enged az Országgyűlés, nem mondja ki, hogy törvénytelen, nem kapunk semmiféle megkeresést. Ellenben a Magyar Országgyűlés Önkormányzati Bizottsága már hozott egy határozatot, és ez a határozat egyértelműen kijelenti, hogy a települések a jövőben is ebben a rendszerben csatornázhatnak. Kijelenti azt is, hogy a Magyar Államkincstár fogja ellenőrizni a közműfejlesztési hozzájárulások visszafizetését, ami azt jelenti, nem törvénytelen, nem állítják le a beruházást.

Szeretném, ha ezt mindenki átgondolná, tudomásul venné, és elfogadná. Nincs a jövőben miről vitatkozni! Mártélyon megkezdődött egy csatorna-beruházás, nagy erővel folyik a munka - a kivitelezők részéről a "Caementarius" Kft. képviselőjét üdvözlöm - ők fogják elmondani, hogy áll most a munka, hol tartunk, és hogyan tudjuk folytatni és befejezni ezeket a munkálatokat.

Szeretném a lakosok figyelmét felhívni arra: mi itt Mártélyon, becsületes, szavahihető emberek élünk! Nem hiszem, hogy ennek az ellenkezője bármikor is bebizonyosodott volna. Ha a mártélyi lakos egy szerződést aláír, akkor azért vállalja a felelősséget, és a szerződésben vállalt kötelezettségének eleget tesz. Nem úgy, mint például országgyűlési képviselőnk, aki egyoldalúan mond fel egy szerződést. A mártélyi lakosok

aláírták azokat a szerződéseket, amelyekben 77 hónapon keresztül, havi 2. 500 forint befizetése mellett megkapják a csatornahálózatot, egy szennyvíztisztítóval. A mártélyi képviselőtestület állja a szavát. Ha Önök befizetik ezt a pénzt a jövőben, akkor Mártélyon, meg fog valósulni a csatorna-beruházás.

Nem kívánok találgatásokba bocsátkozni, azt azonban szeretném itt Önök előtt kijelenteni, hogy mi tisztelettel meghívtuk Mártély község országgyűlési képviselőjét erre a fórumra. Mártély polgármestereként úgy gondolom, ez a hely az, ahol ütköztethetjük véleményünket, hiszen mint országgyűlési képviselőnek - nem, mint Hódmezővásárhely polgármesterének - joga van elmondani, ha aggálya van, ha kéte-lye van ezzel a beruházással kapcsolatban. Joga lett volna az elmúlt három év alatt nem egyetlen egy közgyűlésünkre kijönni, hisz egyetlen képviselő testületi ülésünket tisztelte meg jelenlétével. Joga lett volna időben elmondani, hogy lehet, hogy problémás ez a rendszer - de nem azt, hogy törvénytelen. Joga lett volna ahhoz, hogy segítse a mártélyi képviselő testület munkáját, de nem ahhoz, hogy a szakadékba taszítson bennünket, és különböző rágalmozásokkal, fenyegetésekkel Mártély vesztét akarja, és a mártélyi lakosokat felszólítsa egy olyan törvénytelen ségre, hogy ne fizessék be szerződésben vállalt kö-

telezettségüket. Ő ebben nem segített. Ő kijelentette, hogy ma nem tud itt lenni, és elmondta, hogy 13-án itt lakossági fórumot kíván tartani...

kuszban résztvenni, az tartsa távol magát! (Erős taps indul...) Legyenek ott azok, akik a cirkuszt akarják..." (Nagy taps.)

A továbbiakban Váczi Gyula arról beszélt, hogy olyan tudatosan, szándékosan igyekeznek félrevezetni a mártélyi lakosokat, ami szinte példátlan a GEOTORR, mintegy 7-8 éves történetében. - "Annak érdekében, hogy ne beszéljünk mellé, ne beszéljünk általánosságban, arra gondoltam, hogy ahogy a polgármester asszony is mondta, addig ne menjünk el innen, amíg bárkinek bármilyen olyan aggálya van, ami konkrét dologgal kapcsolatos, a csatornázás keretében..."

(...) Én, mielőtt elkezdődött ez a rendezvény, elolvastam egy közleményt, amely önközíródtól lényegében, Dr. Lázár János polgármester és országgyűlési képviselő által, és én azt a meglepő dolgot szeretném mondani, hogy ebben két dologgal nagyon-nagyon egyetérték. Ez a két dolog úgy hangzik, hogy: <<Természetesen tisztában vagyok azzal, hogy a mártélyi csatornázás kapcsán az igazság napvilágra kerülése néhány személyt fájdalmasan érint, és érdekeit súlyosan sérti,>> - Ez valóban így van!

Azt kellene megnézni, hogy kinek? Kit fog fájdalmasan érinteni, és van még egy nagyon fontos: <<A mártélyiak súlyos megkárosítása, törvénytelen és jogellenes cselekmény!>>

A kérdésem csupán annyi, hogy ki követi ezt el? Arra szólítja fel (Dr. Lázár - szerk.) a lakosokat, hogy függesszék fel a csatornázással kapcsolatos fizetési kötelezettségeiknek teljesítését. Ezt a felszólítást meg sem értem, hogy felelősségteljes ember hogy tud ilyet mondani. S ezzel körülbelül én a mások véleményét le is tudtam, mert úgy gondolom, egy dologgal annyit érdemes foglalkozni, amennyit az ér".

A következőkben a gravitációs, és a vákuumos rendszer technológia ismertetésére került sor.

Ezután a szokásos hozzászólások következtek, a már megszokott hozzászólóktól...

A jelenlévő szakemberek becsülendő türelemmel válaszolták meg ezeket, próbálva tisztába tenni a csatornázás pénzügyi, technikai, kivitelezési részleteit... Balogh Jánosné egy fontos gyakorlati kérdéstről is szólt. Elmondta, hogy a telekhatáron belüli bekötésekre majd csak tavasszal kerülhet sor, nehogy véletlenül valakinek eszébe jusson, hogy idő előtt rákötne a hálózatra. A „Caementarius” Kft. vezetői felajánlották, hogy segítséget nyújtanak azoknak, akik velük szeretnék a házi-bekötést megcsináltatni, de csak és kizárólag azután, amikor a hálózat teljesen elkészült. A korábban említett kedvezményes anyagbeszerzésből adódó alacsonyabb árak, hasznosak lesznek a lakosoknak. Hogy mennyi lesz a bekötésre adott türelmi idő, ezt szintén a képviselőtestület fogja eldönteni, de mint azt már többször ki lett tárgyelve, minél többen kötnek rá a hálózatra, annál kevesebb a díj. Ám természetes dolog, hogy akinek nincs fürdőszobája, nincs olyan infrastruktúrája, ami azt indokolná, hogy rákössön, ilyen esetekben biztos, hogy méltányos lesz a testület, mint ahogy az elmúlt években, más ügyekben is az volt. Kihangsúlyozta, hogy minden kedden délelőtt szakemberek vannak a Polgármesteri Hivatalban, tehát, ha bármilyen jellegű csatornázással kapcsolatos kifogásuk, kérdésük, észrevételük van, az adott időben jöjjenek be, és a szakemberekhez forduljanak. Egyébként mikor a polgármester a hivatalban tartózkodik, bármikor nagyon szívesen lát bárkit, nem csak csatornázás ügyben, de bármely más ügyben is.

„Az elhangzottakkal kapcsolatban egy nagyon fontos dolgot szeretnék még elmondani, s nem akarok visszatérni most a rágalmakra és egyebekre - mondta végezetül Baloghné. Több helyen és több fórumon elhangzott az, hogy a településeket büntetik, és visszafizetési kötelezettségük van. Ne feledjük el, hogy Mártélyon, egyetlen egy fillért nem kaptunk vissza, mint állami támogatást. Tehát: nem loptuk meg a lakosokat! Nem volt mivel meglopni. Ezért nincs olyan visszafizetési kötelezettségünk se, amit mi jogtalanul felvettünk volna, és arra köteleznének bennünket, hogy vagy a lakos, vagy az Önkormányzat fizessen valamit vissza. A jegyző úr két hete igényelte vissza a közműfejlesztési hozzájárulást, és a jogszabályban előírt módon, a törvénynek megfelelően fogjuk ezt a pénzt a lakosok részére átadni, kifizetni, átutalni, annak megfelelően, ahogy bennünket köteleznek erre. Ezért nem kell fenyegetőzni, mert nincs mivel fenyegetőzni!

Szeretném még azt is elmondani, hogy a cirkusznak köszönhetően - amit valahol megértek - többen felfüggesztették a fizetési kötelezettségeiket. Ez egy nagyon rossz dolog. Nagyon szépen kérem a falut, az ingatlan tulajdonosokat, hogy gondolkodjanak el azon, ha felfüggesztik a befizetéseket, akkor biztos, hogy baj lesz... Először is baja lesz a lakosnak. Mert az ingatlantulajdonos aláírt egy szerződést, vállalt kötelezettsége van. A jegyző, jogkörénél fogva, ha három hónapon túl nem fog fizetni - sajnos most már van ilyen -, él azzal a lehetőséggel, hogy felszólítást fog küldeni, és törvényi úton hajtja be azt a havi 2.500 forintot, aminek a befizetésére az aláírt szerződésben a lakos kötelezettséget vállalt. Ezért én azt

kérem - ezt a fórumot is azzal nyitottam meg, hogy elég már a circusból - fejezzük be mostmár, dolgozzunk, és fizessük be azt a pénzt, amiért a megfelelő szolgáltatást megkapjuk. Jövő héten kigyűjtjük, s aki három hónapnál régebben nem fizetett, felszólítjuk. Tisztelettel megkérjük, hogy vállalt kötelezettségének tegyen eleget. Mert azzal védekezni, sőt ezzel bujtogatni, hogy ha nem fizetünk, akkor itt majd nem lesz csatorna, úgy gondolom ugyanúgy kárt okoz a lakosoknak, kárt okoz az Önkormányzatnak, mint az egész településnek. Még egy dolgot szeretnék mondani, mert biztos vagyok benne, hogy a képviselő úr ezt hangoztatni fogja. A tévében hallottam, s nagyon furcsának tartom, hogy a képviselő úr engem, mint Mártély polgármesterét állítólag megkeresett, hogy INTERREG pályázaton induljunk, közösen. Képviselő úr, nem mond

igazat! Nem, hogy ezzel a pályázattal kapcsolatban nem kerestem meg - engem a képviselő úr az elmúlt három évben nagyon ritkán keresett meg -, leginkább üzengetett. Amikor megkeresett telefonon, ezt természetesen ő halotta meg én, mert mobilról hívott, akkor pedig megfenyegetett. Ezt szeretném válaszolni a kapcsolatra. S talán még annyit, hogy az elmúlt tíz évben Rapcsák András sem volt egy könnyű ember. Aki ismerte, ezt elismeri, úgy gondolom. Mártélynak, s személy szerint nekem, soha nem volt vele semmiféle problémám. Köszönöm szépen!" (Taps.) Ezek után még néhány lakos tett észrevételeket, majd - végül is - békés hangulatban ért véget a falugyűlés.

- Szerkesztő -

Vidám Vasárnap

Ha valaki csak úgy betévedt volna 2005. november 13-án vasárnap a mártélyi faluházba nem sokkal öt óra előtt, olyan lázas készülődésnek és nyüzsgésnek lehetett szemtanúja, ami ritkaság számba ment ezeidreig.

Hódmezővásárhely alpolgármestere, látván, hogy a terembe bekészített székek mennyisége reményeik szerint nem lesz elegendő a várhatóan nagyszámú érdeklődő közönségnek, pillanatok alatt átvette az irányítást... - Mimi! - harsogott oda a mi Zsadányinéknak - hozzatok székeket! (Istentelen déjá vu érzésem támadt. Én ezt a hanghordozást mintha már hallottam volna 1985-ben, a vásárhelyi laktanyában. Hiába a váll-lapok akkor is ott díszelnek az ember vállán, ha az egyenruha a szekrényben van!) Valahogy azonban a mártélyiak közül nem sokan érezték úgy, hogy e parancsra engedelmessé válniuk kelljen, hiszen - bár előzékenyek és segítőkészek általában -, talán úgy gondolták: mindenki rendezze be a helyet a saját fórumához...

Aztán még olyat sem látott a nagyérdemű mártélyi publikum, hogy Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Képviselő Testülete ilyen nagy számban felkereste volna apró kis falunkat, mint ezen a lakossági fórumon. Ez természetesen nem volt véletlen. Mert ugye, csak képzeljük el, hogy az adott képviselő jóízűen elfogyasztja finom vasárnapi ebédjét, megissza a kávéját, kissé kvaterkázik családtagjaival, majd ledől egy kis pihenésre, s egyszercsak arra riad fel a delelésből: Atyaisten, hát nem-sokára egy olyan egetrengető lakossági fórum veszi kezdetét Mártélyon, hogy nekem feltétlenül ott kell lennem - annyira érdekel. Kapja azután magát a képviselő Asszony (Úr), és ünneplőbe vágja magát, és időben ki is érkezik a helyszínre. Nem úgy a szónok, aki - mint azt a lakossági fórum után a faluház előtt egy néni keze közt meg is jegyezte nemes egyszerűséggel: - „Hát, a képviselő úr azér' fölötözhetett volna rőndösebben is, mink mindannyian mögadtuk a tiszteletöt...” - amolyan vidéki ál-western stílusban érkezett. Apró piros-fehér kockás ing, farmer, és ehhez illő laza stílus. Eleinte. Később, talán zavarában még zsebre is dugta a kezét, úgy billegett előre-hátra a mikrofon előtt, amikor fennhangon azt kérdezgette: igen, vagy nem? - s ez lássuk be - nem a mérhetetlen nyugalom és tisztelet jele.

Szerencsére, az eseményen részt vett Váczi Gyula is az ÖKOTÁM rendszer egyik kigondolója, a GEOTORR Rt. vezetője, aki részint kiváló eleganciával és kitartó türelemmel válaszolt a „nép” képviselőinek kérdéseire, részint erős szakmai felkészültsége okán, az országgyűlési képviselő úr által unásig ismételtetett feltételezéseket is sikeresen cáfolta.

Hát, szóval nagyon furcsa volt ez. Az egyre türelmetlenebb emberek, akik pro és kontra bekiabáltak, egymás szavába vágva replikáltak, sokszor valóban oda nem illő kifejezéseket használva, de ki tehet erről? Ha elszabadulnak indulatok, s minthogy rendszerint egy-egy ilyen fórumon, ahol ugye a kiren-

delteken kívül jobbra hozott anyaggal „dolgozik” a szónok - előfordul, hogy minden kígyó-béka kijön az emberekből. Végső soron, mintha nagyon a sarkukra álltak volna a mártélyiak, hisz olyan, s annyi kérdést szegeztek neki a 6-os számú választókörzet országgyűlési képviselőjének, amelyeket, s amennyit talán még soha eddig, a lakossági fórumok történetében. És feltették ugyanazokat a kérdéseket ugyanazok, akik - saját bevallása szerint is - megkeresték egykor a képviselő urat, s akiknek most láthatóan elengedte a kezét. Talán megunt, belefáradt a néhány ember vélt igazáért való hadakozásba. S itt most nem az a lényeg, hogy neki, nekik, valamiben, vagy mindenben igaza van-e. Hanem, hogy egy közösség képviselőjével megbízott embernek nem két-három értetlenkedő, egyébként is békétlen természetű lakos panaszával kellett volna olyan mélységben foglalkoznia, ahogyan azt tette, hanem a többi (!) mintegy 1300 mártélyi lakos jogos vágyát elősegíteni. Jó szándékú javaslatokkal például. Ha kell, s valóban a féltés vezérli, figyelmeztetéssel, segítséggel, de nem a már ismert módon, amely után csak rossz emlékek, és rossz szájjal marad a Mártélyiakban országgyűlési képviselői működésével kapcsolatban. Ez az érzés lengett a levegőben, főként a fórum vége felé, amikor már több ízben kijelentésre került, hogy egyrészt a mártélyi Önkormányzat kérjen elvi állásfoglalást a Pénzügyminisztériumtól, hogy biztosítsa-e a beruházáshoz a szükséges pénzüsszeget, (s ha ezt garantálják, akkor nincs baj), másrészt, hogy a mártélyi csatornázás kardinális kérdése - majd - a csatornadíj lesz. Valóban így van ez, de ahogy sokan be is kiabálták, és még többen úgy gondolják: ezt (is) talán ránk kellene bízni!

A néhány megvezetett tanácstalan ellenzéki meg úgy érezhette, mint mikor nagy lihegve felér a tanítvány az ugrótorony tetejére, s a mestere ugrásra buzdítja, de amint lenéz, látja, hogy még ő felfelé kaptatott, kiszívták a vizet a medencéből.

Vidám vasárnap volt ez tényleg, egyseseknek meg szomorú. De míg a valódi, élő egyenesben sugárzott Vidám Vasárnap prédikátora alig tud beszélni, a miénk - s ez megint nem cinizmus! - kiváló szónok. Hogy jelen esetben mire ment e képességével, az, nyilvánvaló volt. És míg a tévéműsor lelkipásztora erősen sántít, nem lehet tudni, vajon a miénk, miben sántikál, és „sántikál-e” még velünk kapcsolatban bármi rosszban?

Csak egy a különbség a két dologban: míg ott eksztatikus áhítattal elhiszik a sok hülyeséget, amit a sánta prédikátor mond, itt már azokat a részgazságokat is kétségbe vonták az emberek, amelyek majd akkor sem fognak semmit nyomni már a latban, ha végül bebizonyosodik, hogy igazak voltak. Mert ha a módszer hibás, még a jó végeredmény is kétségeket ébreszthet. Főként a békekereső többségben.

Farkas Cs. Zoltán

Önkormányzati Hírek

Csatornázás

Az enyhe időjárásnak köszönhetően aktívan folynak a csatornázási munkák. A településen 6 brigád dolgozik az újfalu részén, terveik szerint december 15-ig.

Fontos közlemény a csatornarészletek befizetésével kapcsolatban

Tisztelt Mértélyiak!

Ezúton értesítem önöket, hogy a csatorna érdekeltégi egységet, tehát a 2.500 Ft/ hó havi befizetését a 2006. évben a következő módon teljesíthetik:

- Székkutas és Vidéke Takarékszövetkezet Mártélyi Fiókjában, a 5730038-11036966 számlára személyesen;
- átutalással, (ez a takaréknál vezetett lakossági számláknál ingyenes),
- és a Polgármesteri Hivatalban, a Cs.VK.T. házipénztárában.

Szél Erika
Ügyintéző
M. Cs.VK.T.

Tájékoztató

Tisztelt Mártélyiak! Ezúton tájékoztatjuk Önöket, a Csongrád Megyei Településtudósági Kft. 2006-tól érvénybe lépő

Alláshirdetés!

Mártély Község Önkormányzat Kommunális
Közmű Beruházó és Üzemeltető Intézmény
álláshelyet hirdet 1 fő
vízvezeték szerelő-gépkezelő
munkakör betöltésére.

Követelmények: - önéletrajz, vízvezeték szerelő
szakmunkás bizonyítvány, szakmai gyakorlat.
Előny: élve érettségivel rendelkező pályázó.

Bérezés megegyezés szerint.

A pályázat benyújtási határideje:
2005. december 31.

Benyújtható: Mártély, Polgármesteri Hivatal,
Szél Erika ügyintézőnél.

Érdeklődni a 62/ 528 062-es telefonszámon
munkaidőben.

települési folyékony hulladékgyűjtés (szennyvíz) és szállítás áráiról. A szolgáltatás áremelkedése - elsősorban a jelentősen megnövekedett üzemanyagár változás következtében mintegy 10 %-os.

Minthogy Mártély lakóit, a csatorna elkészültéig és a rendszer beüzemeléséig ez érinti, a lakossági ártarifákat ismertetjük. A feltüntetett árak ÁFA nélkül értendők, amelyet még terhel a mindenkori hódmezővásárhelyi elhelyezési díj, amely jelenleg 1.770 Ft/m³. A 2006. évi elhelyezési díjról még nem döntött a vásárhelyi testület, ám várhatóan a mindenkori infláció mértékével fog növekedni.

Lakossági díj: 0-2 m³: 1.796 Ft, 2.1-5 m³: 1.595 Ft, 5.1-8 m³: 1.190 Ft.

Testületi ülés

Mártély Község Képviselőtestülete 2005. november 29-én, 14 órai kezdettel tartotta soros ülését.

Balogh Jánosné köszöntője után, ismertette a napirendi pontokat, amelyeket a testület elfogadott.

Első napirendi pontban az Önkormányzat 2006. évi költségvetési koncepciójáról és a 2005. év I - III. negyedéves költségvetési gazdálkodásról hallgattak meg beszámolót a képviselők. Ez után a helyi adórendeletek felülvizsgálata és módosítása következett. Mivel a központi normatíva szerint, amely az iparüzési adó minimumát 14 %-ban határozza meg, a testület a Pénzügyi Bizottság javaslatára egyhangú döntéssel határozatot hozott az adó 1.5 %-ra törő felemeléséről.

A kommunális adó, amely köztudomásúlag 2.000 Ft volt ingatlanonként évente, szintén a Pénzügyi Bizottság javaslatára, hogy enyhítsenek az egyedül élők helyzetén, a testület olyan döntést hozott, hogy a 60 évnél idősebb, egy háztartásban egyedül élő nők és férfiak egyaránt mentesülnek ennek az adónemnek a fizetése alól. Egyébként a kommunális adó mértékét 2006-tól 3.000 forintra emelte. Ennek az összegnek a mértéke külterületi ingatlan esetén 50 %, (1.500 Ft), azoknak a telektulajdonosoknak pedig, akiknek lejárt a beépítési kötelezettségre adott határidő, 6.000 forintban határozta meg. A folyékony hulladék (szennyvíz), és a szilárd hulladék gyűjtésének és elszállításának, elhelyezésének díjai a következő képpen alakulnak 2006-ban: Mindkét területen áremelkedéssel kell a Mártélyiaknak számolniuk, de míg a szilárd hulladék szállítás díja csupán 4 %-kal drágul, addig - mint ahogy a lapban, a következő közleményben részletesen írunk róla - a szennyvízszippantás, elszállítás 10 %-os emelkedésére kell számítaniuk. Ehhez még hozzáadódik a mindenkori vásárhelyi elhelyezés díja is!

A kéményseprő-ipari díjak 5 %-kal emelkednek, amint azt a vállalkozó által eljuttatott új díjtáblázat mutatja.

A testület felülvizsgálta az ivóvíz árát, s a Pénzügyi Bizottság javaslatára határozatot hozott a 2006-os ivóvízdíjra. E szerint a

lakossági víz díja 183 Ft/m³ (+ ÁFA) lesz.

A vegyes ügyek megtárgyalásakor, elsőként egy 1 millió forintos alap elkülönítéséről döntött a testület, hogy kamatmentes hitel biztosításával segíteni tudjon azoknak a rászorulóknak, akik a házi bekötést önerőből nem tudnák megoldani. Még mindig a csatornázás ügyeinél maradván, a továbbiakban arról hoztak egyhangú döntéssel határozatot, hogy ez év december 31-ig, a csatornahálózatra rákötni szándékozók - akik ezt egy összegben szeretnék megtenni - 170.000 forint befizetésével tehetik ezt meg, míg a határidő lejártá után, már csak 192.500 Ft befizetésével lehetséges. Aki nem kötött Lakástakarék szerződést, mind a magánszemélyeknek, mind a vállalkozásoknak egységesen 600.000 forint lesz ez a befizetendő összeg. A következőkben meghallgatta a képviselőtestület a Gondozási Központ szakmai beszámolóját, melyet megköszönt, s jóváhagyása mellett felkérte az intézmény vezetőjét, juttassa el azt Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Jegyzőjének.

Rövid szünet után Dr. Vörös Béla Mártély jelenlegi jegyzője bejelentette lemondását a testületnek, elmondva indokait, s döntésének hátterét, amelyet a testület sajnálattal ugyan, de tudomásul vett és elfogadott. Ennek következtében az az érvényes munkügyi szabályok értelmében, az Önkormányzatnak meg kell hirdetnie ezt az álláshelyet, s meg kell jelentetnie a Belügyi Közlönyben.

A testület egyúttal megköszönte eddigi lelkiismeretes és szakértő munkáját, s felkérte a távozó jegyzőt, hogy a továbbiakban is segítse Mártély község Önkormányzatának és hivatalának munkáját, s megbízta őt, hogy az elkövetkezendőkben jogi tanácsadással legyen a segítségünkre.

A kissé hosszúra nyúlt délutánt követően, az esti órákban, zárt ülésel ért véget a testület ülése.

Sádoné János Mária

Egészség-betegség...

Igaz, azt ígértük - már néhány számmal ezelőtt - , hogy a szájüreg betegségeinek tárgyalása után szépen „ereszkedünk” majd lefelé, és sorra vesszük az emésztőrendszer működésének zavarait, tüneteit, és próbálunk ezekkel kapcsolatban hasznos életmódi tanácsokat adni, most azonban, hogy itt a nyakunkon a tél, kénytelenek vagyunk a lelki bajokkal törődni. Jönnek a hamar sötétedő napok, a szürkeség, eredményükként a levertség, kedvetlenség, és egyes esetekben a - depresszió... „Visszaugrunk” tehát az agyba, és szót ejtünk egy nagyon gyakori lelki bajról, ami sokakat érint, mégis csak néhányaknál hatalmasodik el annyira, hogy kezelésre szorul (ná) nak.

A megalomániás depresszió

A betegség lényegében a személyiségnek egy olyan mély depresszióba hajló önelégültségében ölt testet, amelyet az adott személy, a saját nagysága feletti mérhetetlen megdöbbenésében érez... Ennek következtében, úgyszólván képtelen összemérni saját jelentőségét a póriás halandók tömegeivel, vagy csak valamelyest is azonosulni azokkal.

Tünetei: leereszkedő stílus, kissé félrefordított fejtartás, üdvözlésnél kézfogásnak tűnő, ám a valóságban hanyag eleganciával kézcsókra nyújtott végtag, alkalomadtán és azon kívül is gúnyos mosolygás, átszellemült, már-már üveges tekintet, sűrű bólogatások és hitetlenkedő fejrázások kíséretében, amelyek jelentése: - hát igen, én vagyok a legjobb, a legnagyobb... Hiába... Csak tudnám, mit keresek én itt...?

Gyógyíthatatlan betegség. Az anyagi helyzet javulása és pozícióba jutás csak súlyosbítja a kór tüneteit és lefolyását, de előfordul az alacsony műveltségű néprétegek képviselői között is, akik képtelenek magukat egzakt módon elhelyezni az őket

körülvevő mikrokozmoszban... Eredményeként előáll az a tudathasadásos állapot, miszerint a hülye ember, bár nincs tudatában annak, hogy ő hülye, mérhetetlenül okosnak kezdi érezni magát. Közben nem veszi észre, hogy ahhoz, hogy ne tűnjön hülyének, egy olyan közösségben kellene élnie, amelyben nálánál mindenki hülyébb. Annyira azonban nincs értelmes, hogy ezt felmérje...

Fokozza a bajt, ha a beteg pszichéjében felszínre kerül a meg nem értettség, párosulva a zseniális személyiség méltatlan mellőzöttségének érzésével...

Ez minden esetben előforduló tünete a betegségnek, amikor az illető olyan környezetbe került, ahol szerinte nem kellő elismeréssel és csodálattal körülrajongott valódi énje csorbát szenved... Ennek következtében ön és közveszélyes őrjöngéssé fajulhat a kezdetben adok-kapok szópárbajból kifejlődő, fizikai tettelegességektől sem mentes hierarchikus vita...

A beteg nincs tisztában azzal, hogy nem minden ember ismeri az ő nevét, személyét és előéletét, sem a köznapi élet, sem a kultúra területén, vagy épp a politika véres harcmezéjén véghezvitt hőstetteit, ezért agresszivitással reagál arra a látzólagos érdektelenségre, amellyel egyedülállóan karizmatikus egyéniségét, mintha szántsándékkal mellőznék...

Előfordulhat halmozódásként a mániás-depresszió kialakulása is, amelynek úgynevezett mániás szakában a beteg „pörög”, míg a depressziós szakban igen mély lelki szakadékokban akadozik, és a köztes állapotban sem kiegyensúlyozott. A betegség legjellemzőbb sajátossága, hogy lefolyása során, meglehetősen előre prognosztizálható módon váltakoznak a pozitívabb, és negatív periódusok, de a hirtelen hangulatváltásokra felkészülni még a közvetlen családtagoknak is lehetetlen...

Átmenetileg tünetmentessé tehető erős nyugtató-altatóhatású gyógyszerekkel, de népi megfigyelések szerint, véglegesen csak a sárga föld gyógyítja!

- Dr. Bubo -

Adventi gondolatok

Ülök a szobámban, fejemben ezer gondolat tolong. Az Adventről szeretnék írni, úgy hogy mindenki értse, érezze, neki szól ez az üzenet.

Miközben gondolkodom a másik szobából beszűrődnek a rádió híradásának hangjai: balesetek, gyilkosságok, katasztrófák, csalások...

Csörög a telefonom, egy kétségbeesett fiatal női hang kér,

imádkozzam a férjéért, aki rákos beteg. Advent!

A világ vágyakozó sóhajtása, jajkiáltása: Elég! Elég a szenvedésből, elég az igazságtalanságból, elég a kiszolgáltatottságból, elég a betegségből, elég a kizsákmányolásból, elég a jövőtlenségből, elég a létbizonytalanságból, elég a meg nem értettségből! Elég a magányból! Békére vágyik minden lélek, és

egy hang csendesen szól:

„Én veletek vagyok a világ végezetéig.”

Ez a hang Jézus hangja, melyet elnyom a világ zaja, dühe, békétlensége.

Ez a hang annak az emberré lett Istennek a hangja, aki minden emberi szenvedésben eggyé vált velünk, aki éppen ezért békét tud adni lelkünknek, akkor is, ha körülöttünk háborog az élet tengere.

Az Advent aktív várakozás arra, hogy ez az élő isteni valóság betöltse lelkünket!

Erre vágyakozunk mindannyian, akkor is, ha nem tudjuk megnevezni Ki az, mi az, amire vágyunk? Lelkünk öntudatlanul is vágyakozik a békére, elfogadásra, biztonságra, szeretetségre. Isten válasza megszületett, úgy 2000 éve, Jézusban. Elküldte Őt személyesen közénk, aki megfogalmazta, és élénk élte a helyes, békét, nyugalmat, és örömet adó teljes életformát, ami az embert emberré teszi!

Az Advent felhívás, hogy kövessük Őt, merjünk túllépni a természetes élet korlátain, egy szívünk mélyének megfelelő Evangélium szerinti életben! Abban a pillanatban, ahogyan ezt meg merjük tenni, megtapasztaljuk a Szentlélek jelenlétét, amely örömmel, erővel, szabadsággal tölt el bennünket!

Ennek a belső szabadságnak a megszületésére hív minket az Advent!

„Bátorság, ne féljete! Én veletek vagyok mindennap a

világ végezetéig.”

Az Advent felhívás! Légy kész arra, hogy Jézus megszülethesse a szívedben, az Ő személyes szeretetével irányíthassa életed, és ez által a világot emberibbé, melegebbé, igazságosabbá tegye!

Téged hív személyesen, hogy társa légy a szeretet törvényei szerinti élet terjesztésében!

Ez az Advent véresen komoly üzenete, ami nem egy „angyal mese”.

Az Adventi lila szín a bűnbánat színe. Az Advent bűnbánatra hív!

Kérdezd meg magadtól, mi vezette eddigi életed?

Érdek?

Hatalomvágy?

Szeretet?

Szolgálat...?

Ha békére vágysz, olvasd az Evangéliumokban Jézus szavait, hasonlítsd össze életed tetteivel.

Ha nem e szerint cselekedtél, és nincs béke lelked mélyén, változtass!

Holnaptól élj úgy, hogy szívedben béke legyen, és életed fény lehessen, amely meleget és jószágot áraszt ebbe a rideg világba.

A következő verssel kívánom mindenkinek, hogy az adventi időben keresse a karácsony titkát, s lelkében megremege mondhasza ki: „Most már értem!”

Túrmezei Erzsébet: Gyertya

Kis karácsonygyertya. Szép fehér.
Felül törött. Talán semmit se ér.
A belén észre venni már, hogy égett.
S én mégse dobom el, mint semmiséget.
Nézem, élembe állatom,
Majd a kezemben forgatom.
A cirádait, ferdeségét,
Törött voltát, sok betegségét
Mind tudom már, mind ismerem.
Igénytelen, értéktelen.
Szépsége, ékessége, ára
Nincs semmi. Mégse dobom el.
Félreteszem karácsonyfára.

Majd lángjába néz szemem, s nem lesz nekem
Igénytelen, értéktelen.
Sok betegsége ferdesége,
Törött volta nem semmiség-e,
Ha ott lobog az ágon,
S vezérlőm, világom,
Útmutató Betlehem felé?
Tekintetem sugarát issza,
Lelkem száll századokon vissza:
A nagy csodát csodálja újra
És megremege belé.

Magába semmi. Félredobnám.
De ha zöld fenyőről ragyog rám,
A szívem fölviszi az égig,
Az eget meg lehozza hozzám.

Kezembe forgatom, nézegetem,
S valami egyre azt súgja nekem,
Hogy ez a kis gyertya az életem.
Görbe, törött, beteg.
Valami, amit senki sem keres,
Mert észrevenni nem is érdemes.
Végigélni se volna érdemes,
Ha nem lenne karácsony...
Ha ki nem gyúlhatnék sokadmagával
Karácsonyesti csodálatos fákon...
Ha Betlehem felé utat mutatva,
Nem ragyoghatna, nem világolhatna,
Végig élni se volna érdemes.

De van karácsony, s én úgy szeretem
Kis gyertyaéletem.
Ameddig karácsonyra vártam,
Értelmét, célját soká nem találtam.
Míg egy szép, angyalénekes,
Halk estén Betlehembe értem,
S fel nem ujjongtam: "Most már értem."

Most már tudom, miért élek
Ezen a nagy sötét világon:
Hogy világítson kicsi gyertyalángom
Előre, Betlehem felé
És megváltatlan, Megváltóra váró,
Sok emberszív dobbanjon meg belé.
Kis karácsonygyertya. Szép fehér.
Felül törött. Talán semmit sem ér.
De ha zöld fenyőről ragyog rád,
A szívem fölviszi az égig,
Az eget meg lehozza hozzád.

A jót csak jobbra szabad cserélni

Rögtön a kissé hosszúra nyúlt testületi ülés után kereste meg a Kaláris Dr. Vörös Bélát, Mártély jegyzőjét, aki a testületi ülésen hivatalosan is benyújtotta lemondását...

K.: Őszintén szólva, meglepődve, és sajnálattal hallottuk és vetjük tudomásul, hogy Mártély „újdonsült” fiatal jegyzője itt hagy bennünket, pedig, ahogy mondani szokás, még meg sem melegedett igazán alatta a szék, ami nem azt jelenti, hogy eddigi tevékenységével ne használt volna sokat a falu ügyeinek, s a hozzá forduló embereknek...

Dr. V.B.: A sajnálat részemről is élő érzés, hiszen mind a Polgármester Asszonnyal, mind a képviselőkkel és a hivatal dolgozóival nagyon jó, kiegyensúlyozott munkakapcsolatban voltam, úgy érzem, vagyok is, és igazából valóban nagyon jól éreztem magam ebben a munkakörben. És függetlenül attól, hogy milyen körülmények között kellett dolgozni, akár itt a hivatalban, akár a testületben normális, sőt inkább jó volt a viszony, ami egy ilyen munkakörben alapkérdés.

K.: Ha nem vagyok indiszkrét, s egyben azonnal elkerülendő az ilyenkor előadódó találgatásokat, mi az oka a távozásának?

Dr. V.B.: Ami alapvetően indokolja, hogy benyújtottam a lemondásomat, az az, hogy olyan jellegű munkavégzési ajánlatot kaptam, amely nagyságrendekkel másabb jellegű, óriási kihívást jelent. Egészen pontosan, az ország egyik legnagyobb, Szegeden létesülő logisztikai központjának a létrehozása és működtetése lesz a dolgom...

K.: Az élet hoz ilyen pillanatokat, amikor válaszut elé kerül az ember.

Dr. V.B.: Igen, s a döntés még akkor sem könnyű - nekem is

több napon át tartó folyamat eredménye volt -, ha elmondom, hogy a felajánlott munka gyakorlatilag ennek a cégnek az ügyvezetői munkaköre, ami emberileg és szakmailag nekem egy érdekesítő kihívást jelent, és nem mellékes, hogy fizetésben is egy magasabb nagyságrendet jelent. Ezért aztán, valóban hosszas és lelkiismereti kérdéseket is jócskán felvető gondolkodás után, egyeztetve a Polgármester Asszonnyal és a képviselőtestülettel is, lemondtam a jegyzői tisztségről. Azonban el kell még ezzel kapcsolatban mondanom, hogy úgy érzem, ilyen rövid idő után, meg az Önkormányzat jelenlegi helyzetét is figyelembe véve, elsősorban a folyamatban lévő beruházásra való tekintettel, nagyon szívesen állok a továbbiakban is rendelkezésre, amennyiben a képviselőtestület erre igényt tart. Elsősorban jogi tanácsadóként végigkísérem, és munkámmal támogatom a folyamat minél zökkenőmentesebb befejeződését, ha erre felkérnek.

K.: Egyszóval, a kapcsolat nem szakad meg.

Dr. V.B.: Természetes. Úgy gondolom egyébként, hogy egy azonnal folytatható ügymenetet hagyok itt az utódomnak, aki ebben a szellemben tevékenykedve, sikerre tudja vinni Mártély, őt illető ügyeit...

K.: Azzal együtt, hogy személy szerint is sajnálom a távozását, az olvasók nevében is had kívánjak további sikereket életútján és munkájában. Köszönjük a falu lakó nevében is eddigi munkásságát abban a reményben, hogy még sokszor találkozhatunk Önnel, és hasznosíthatjuk Mártély hasznára emberi, szakmai, jogi tanácsait!

Dr. V. B.: Én is köszönök mindent...

- Szerkesztő -

Csorváson átadták az elkészült csatornahálózatot - beszélgetés Ormos Endre projektmenedzserrel, és Barabás Andrással a Caementarius Kft. vezetőjével.

Csorvás, 5500 lélekszámú település, ahol november 17-én került átadásra a csatornahálózat, s az azt kiszolgáló átemelőket, és tisztítómű. Mintegy 2100 rákötéssel kezdődött el a működése. Hasonló konstrukcióban készült, mint a mi csatornázásunk, ezért kérdezem néhány fontos - bennünket is érdeklő - dologról beszélgetőtársaimat.

K.: Ha párhuzamot kellene vonniuk a mártélyi és a csorvási munkálatok között, mi az, ami egyezik, s mi az, amiben különbözik a két beruházás?

O. E.: Talán úgy fogalmaznék, hogy a rendelkezésre álló idő. Az, teljes egészében különbözik. Ott önmagában, nagyon kevés volt az idő. Májusban kezdtük el a munkákat, és novemberben adtuk át. Az is különbség, hogy e rövid idő ellenére sikerült a mintegy 50 kilométeres vezetékhozzon teljesen befejezni a munkát. Ebben a házi bekötések hossza is benne van. Egyszóval, nagyon szűk volt a határidő. Mártélyon a határidő, viszonylag kötetlenebb lenne, de hát ismerve azokat az előzményeket, amelyek voltak, az mind oda vezetett, hogy az időnek az a része, amely a munka szempontjából értékesnek tekinthető, az elment. Most be kellene hozni azt a lemaradást - mindenki tudja, miről beszélünk -, az időt, ami elveszett.

K.: Ha ez az idő nem eset volna ki a munkából, vajon, hol tarthatna ma a mártélyi csatornázás?

O. E.: Ehhez jósnak kéne lenni, de akkor én inkább más oldal-

ról közelítem meg a kérdést. Ebben a rossz időben, amely már egyáltalán nem kivitelezésre való, s a jelenlegi létszámmal, aki itt dolgozik, nagyjából - ha váratlan akadályok nem jönnek közbe -, napi 100 métert tud megcsinálni. És akkor most el lehet képzelni ugyanezt nyáron, jó időben, amikor nem 4 órákor kezd sötétedni. Legalább a duplája, vagy még több az a hossz, amivel a munkások kényelmesen elkészülnének. Innentől kezdve ez, matematika. Mert ha most azt mondjuk, hogy itt van az összesen 7000 méteres gerincvezeték, akkor ez emberi számítás szerint olyan 70 nap. Azaz három hónap. Most

olyan helyzetben vagyunk, hogy az embereknek eléggé feszített tempót diktálva, szombaton és vasárnap is dolgozunk. Egyébként, ha nem lett volna az a bizonyos értelmetlen időkiesés, sem lettünk volna kész, tehát nem lett volna beüzemelhető a rendszer, mert a két vákuumgépháznak, és a szennyvíztelepnek, még mindig nincsen építési engedélye.

K.: A mártélyiak tudják, hogy ennek kik és mi az oka. Azt is látjuk, hogy a Tsz. bekötőút mellett le van fektetve az a vezeték, ami majd az összegyűjtött szennyvizet a tisztítóba szállítja...

O. E.: Így van. Még valamit látni kell. Itt van december. Mint az ilyenkor általában lenni is szokott, bejöhét még egy olyan rossz idő, amikor a csövek fektetését be kell fejezni, mert mint arról már többször esett szó, egy bizonyos hőmérsékleti érték alatt nem lehet megbízható kötéseket létrehozni. Műtárgyat (szivattyúház, tisztító - szerk.) lehet télen is építeni, de oda már olyan technológia kell, hogy kivédhessük a vízbetöréseket, téliesíteni kell, szóval nem ez a lényeg. Akik eddig akadályozták, és akadályozzák az egész dolgot, azoknak köszönhető, hogy a létesítményt nem lehet építeni

K.: Tehát, ha jól értem, azért ha azok a bizonyos engedélyek a kezünkben lennének, azért sokkal előrébb volnánk „készültségi fokban”, mint ahogyan most állunk...

O. E.: Hát, igen... Őszintén szólva attól is félnünk kell, és ez az idő azért is rossz, mert a nyár múlt el, ami alatt például a csorvási csatornát megcsináltuk. Ennyi idő alatt ez is meglehetett volna, sőt, de ez az öt hónap, ami nyári öt hónap, az korántsem egyenlő egy őszi, tavaszi, vagy nyár eleji hónappal, mert mi van akkor, hogy ha magas a Tisza, a belvíz feljön? Itt a baj. Ezek a műtárgyak, például a vákuumgépház az 4 méter körüli mélységű, a szennyvíztelep pedig három méter húsz, a víztelenítésüknél azonnal ott a gond, hogy hová vezessük el onnan a vizet. Csomó olyan műszaki probléma kezd belépni, ami nyáron nincs meg, s mindezek időben, költségben - nem a falu lakosságát, hanem a kivitelezőt - terheli.

K.: Magyarul: mindannak a csatározásnak és akadályoztatásnak, ami a csatornázással kapcsolatban történt, elsősorban a kivitelező, de mivel a dolog lassabb ütemben készül a vártnál, közvetve a lakosság issza meg a levét.

O. E.: Igen. Erről van szó.

K.: Meg kell mondjam Önöknek, látva az újfalu állapotokat, kissé örülök neki, hogy a mi utcánkba még nem ért el a fekete csőkiégő, hiszen ott eléggé sáros körülmények uralkodnak. Persze, tudom, ez szinte „természetes”...

B. A.: Sajnos, „természetes”, hiszen az ismert okokból beakadályoztuk a késő őszbe, a télbe, és majd a tavaszba, amikor sár van, sár lesz. Akármennyire igyekszünk, előfordul olyan is, mint ahogy a múlt héten is hallottam, hogy nem tudták rendesen helyreállítani az egyik bejárót, mert pontosan ott elromlott a kotrógép. Az ilyen hibát nagyon gyorsan kijavítjuk... Meg, hogy sáros az út. Igyekszünk azért a körülményekhez képest letakarítani...

O. E.: Miután ebbe tényleg beakadályoztuk, s nem a saját lassúságunk miatt alakulnak így a dolgok, ahogy alakulnak, mégis mi kérünk türelmet és megértést a lakosságtól, mert ez is része annak, amiről már elég sokat beszéltünk. Hogy nem ugyanaz, amikor a nyári szép aszályos időben az ember dolgozik, s legfeljebb azt mondják, nézd, micsoda port csináltak ezek a kutyaütők, mint ez, amikor a mi embereink is sárban dagonyáznak, és sokszor eléggé lehetetlen körülmények között próbálnak valamit haladni. Sok minden van tehát, ami nehezíti a helyzetet. S ez nem a panasz helye. Ez inkább annak a helye, hogy a megnövekedett kivitelezési idő, s az e miatt bekövetkező kellemetlenségek miatt minden lehető módon

erősítsük a lakosságtól kérhető türelmet.

K.: Józan paraszti gondolkodásunk úgy adja, minden véget ér egyszer, ami elkezdődött. Ha már így benne vagyunk, s ilyen szépen halad, mindenek ellenére, a végső megnyugvást biztosan az fogja adni minden Mártélyinak, ha elkészül, és működni kezd a csatornahálózat.

B. A.: A korábbi beszélgetésünkör az azt hiszem elmondtam már, hogy ha legalább egy, másfél hónappal korábban tudunk kezdeni, és neki tudunk "ugrani" a munkálatoknak, a gerincvezeték teljesen elkészült volna. Tehát, a hálózat. A többi, a gépházak, a szennyvíztisztító telep már, hogy úgy mondjam „egy helyben” készül, s ezek a munkák már nem érintik úgy a lakosokat, mint a folyamatosan haladó bontás, és visszatemetés... Ettől függetlenül, ameddig az idő le nem fagy, vagy nem zuhog úgy az eső, hogy lehetetlenné tenné a munkát, csináljuk. És amint az idő újra enged, ismét folytatjuk.

K.: Több kérdés van, amit itt-ott folyamatosan feltesznek az emberek. Ezek egyike, hogy mikor minden elkészül, mennyi időt vesz igénybe a próbaüzem?

O. E.: A telepi próbaidő hossza, hogy úgy mondjam, inkább egy jogi kategória. A műszaki átadásig, nem lehet a rendszerre rákötni. Amikor a rendszer üzemképes, akkor azonnal rá lehet kötni, és rá is kell kötni, hiszen szennyvíz nélkül nincs próbaüzem. A rendszer határfokát csak így lehet megállapítani.

K.: Már eddig is, és gondolható, ahogy a munka közeledik a végéhez, különféle röplapokat, felhívásokat dobálnak be kisvállalkozók a mártélyiak postaládáiba, amelyeken rendkívül kedvező áron vállalják a házi bekötéseket. A csatornázással kapcsolatos november 3-i falugyűlésen azonban elhangzott, hogy a kivitelező kedvezményes áron kapja a bekötésekhez használható csöveket, idomokat, s ha ebbéli igényét a mártélyiak bejelentik az Önkormányzatnál, részesülhetnek ebben a kedvezményes anyagellátásban. Mit tanácsolnak az embereknek ezzel kapcsolatban? Bízják rá ezt valami kisvállalkozóra, kérjék fel a Caementarius Kft.-t, vagy önállóan oldják meg?

B. A.: Hát, ha lesz rá időnk...?!

O. E.: Talán, de beszéljünk a másik oldalról. Általában 10 métert kell ásni átlagosan 80 centiméter mélyen. A házból kiérkező cső, ami a telekhatáron 1 méterre bevitt csonkhoz kell, hogy csatlakozzon, 3 ezrelékes lejtést igényel. Ez 10 méterenként 3 centiméter. Egy valamire kell csak vigyázni, hogy a kiérkező cső, nehogy alacsonyabban legyen, mint a bekötési csonk, mert akkor bizony újra kel csinálni. A szintezéshez célszerű szakember segítségét kérni, és slaggal, vagy műszerrel beállítani a két pontot.

K.: Ki végezheti el, a kijövő csővezeték és a csonk összekötését?

O. E.: Ezt nem csinálhatja sem a kivitelező, sem a lakos, hanem a műszaki átvétel után, az eddigi gyakorlat szerint általában az üzemeltető fogja elvégezni. Ezzel végképp el lehet kerülni a későbbi vitákat. Ha a házi bekötés műszaki kivitelezése megfelelő, a fektető árkot be lehet temetni, a csonkot az üzemeltető összeköti a kijövő vezetékkel, és indulhat az üzem.

K.: A számok világosan beszélnek. Meg tudják mondani a Mártélyiaknak, hogy ha igénybe veszik a kedvezményes agyagbeszerzésből vehető csöveket, idomokat, s maguk, akár baráti kalákában készítik el a bekötést, mennyivel lesz ez olcsóbb, mintha valami kivitelezőt bíznak meg?

O. E.: Mindent összevetve, körülbelül a felébe kerül, ha ebben a formában készíti el. Egyébként nagyon fontos, hogy a munkák folytatásáig mindenki leadja az igényét az Önkormányzatnál (Szél Erika a csatornázás felügyelője a hivatalban - szerk.), hogy ne legyen az, hogy egyik lakosnak kell tíz méter ekkor, a

másiknak huszonöt máskor, hanem viszonylag nagy tételben, egyszerre kerülhessen ideszállításra a készletet, ami nyilvánvalóan mérsékli a fuvar árát. Ez, mindenkinek a saját érdeke is!

K.: Uraim! Abban a reményben köszönöm meg Önöknek a beszélgetést, hogy bár biztosan adódnak még kisebb-nagyobb gondok a mártélyi csatornázással kapcsolatban, ezek mostmár nem emberi, hanem technikaiak lesznek, s hogy az időjárás is kegyes lesz hozzánk. Minden mártélyi bízik abban, hogy minél előbb befejeződik ez a hasznos beruházás, visszaáll a környezet rendje, s Mártély ismét az a szép kis virágos falu lesz - immár „alácsatornázva” -, ami a torzsalkodások, értetlenségek és alaptalan támadások előtt volt!

Farkas Zoltán

Galambposta

E rovatunkban az olvasók leveleinek, észrevételeinek s panaszainak adunk helyt. Fenntartjuk azonban a jogot, hogy etikai megfontolásokból mérlegeljük a megjelentetés szükségességét vagy hogy rövidített és szerkesztett formában tárjuk ezek tartalmát Önök elé. A szerkesztőség, nem feltétlenül ért egyet ezen írások tartalmával.

Tisztelt Váczi Gyula!

Kivételes köszönettel vettük, és nagy tisztelemmel, amiért megjelent Dr. Lázár János, a 6-os számú választókörzet országgyűlési képviselője által szervezett mártélyi lakossági fórumon. A magam részéről őszintén röstellem, hogy ennyi lehetetlen emberrel volt kénytelen találkozni, és vitába bocsátkozni. Az még valahogy megbocsátható, hogy egy pár idő ember nem értett valamit, de hogy egy jogi diplomával rendelkező, magát művelt embernek tartó, az országgyűlés előtt képviselőt vállaló fiatalember úgy vitatkozik, igen-nem válaszokat próbál kicsikarni, mint egy kihallgató tiszt, enyhén szólva is bámulatba ejt. Abban szinte biztos vagyok, hogy vitatkozó partnere időnként mindenre kiterjedő tájékozottságot mutatva, arrogáns stílusával, nem tett jó benyomást hallgatóságára egy részére. Ugyanis mi, akik nem vitatjuk a csatornázás fontosságát, jogban és más, gazdasági ügyekben járatan ember is, az ügy lényegét megértettük. De, ha valaki nem is akarja megérteni, másokban kétséget ébreszt, végét nem látva vitába száll, arról mit lehet még mondani? A csatornázás gyakorlati fontossága témában én azért nem tartom magam teljesen tudatlannak. 1987-ben, Békéscsabán, hathónapos, bentlakásos tanfolyam keretén belül szakmát szereztem, vízmű kezelő, és csőhálózat karbantartó szak-

mában. Erre a beiskolázásra még az akkori Csongrád megyei Víz- és Csatornamű Vállalat szervezésében került sor. Elmondhatom, hogy mint új szakma, és első évfolyam, igen keményre sikeredett a tananyag. Vízkezelés, víztisztítás, víztechnológia csőhálózat-karbantartás, géptan, elektronika, labormunkák, környezetvédelem stb., tantárgyaink voltak. Higgye el, hogy nem csak szakmailag, de környezetvédelmi világnézetünket is befolyásolta e tanfolyam. (A Kaláris 2005.10. havi, „Még mindég csatorna” című cikkemben felületesen érintettem a témát, természetesen nem túlzottan nagy szakmai igényességgel.) A lakossági fórum hangulatát nézve, és az élesen mutatkozó ellenkezés, mindenáron való hibák keresése, néhány ember, (például a tisztelt képviselő úr részéről) enyhén szólva is felháborított.

Egy jogot végzett országgyűlési képviselőnek nem az volna-e a dolga, ha egy kis lehetőséget lát arra, hogy a választó körzetét segítve, a képviselői munkásságát oly módon tegye emlékezetessé polgártársai számára, hogy felmutathat kézzelfogható dolgot, melyben hatékonyan közreműködött képviselőisége ideje alatt? E helyett, mindent megmozgat annak érdekében, hogy valamilyen módon akadályozza, közzete egy részének fejlődését. Bár ezzel is emlékezetessé tette magát! Akik ezen a kis településen, szűkös anyagi lehetőségeik ellenére belevágtak a csatornázásba, azok többnyire tisztában vannak azzal, hogy „ezt a földgolyót az unokáinktól csak kölcsön kaptuk” és vigyázni kellene rá. Nem említve saját, kultúrált kényelmét. Én, részemről nem csak „levélírással” foglalkozom, hanem a kételkedők, és az ellenzők meggyőzésével is próbálkozom. Önnek is nagy tisztelettel adózom állhatatos türelméért, amit az országgyűlési képviselő lakossági fórumán tanúsított. Tárnyilagos érvelését köszönjük.

Jó egészséget kívánok: Békési Sándor Mártély

Ki hogy él, úgy ítél?

Előljáróban leszögezem: nem itt születtem. Még csak a felnőttéim sem. Nem hiszem, hogy valaki attól lesz értékeesebb vagy értéktelenebb, hogy hová született. Ez mindenkinek adott tény, de a szabad költözés joga úgy tudom mindenké. Árpád apánk is csak „bevándorló” volt - ha úgy nézzük.

A röghöz kötöttség és a rabszolgaság régen elavult fogalmak, ezért úgy gondolom kár arról beszélni ki hová született, mert az se nem szégyen, se nem dicsőség.

Nem arról kell megítélni valakit, hogy honnan jött, hanem arról, ahogyan él, dolgozik, alkot, szolgál jó, vagy rossz ügyet. Ez a település éppenséggel sokat köszönhet azoknak, akik ide

költöztek, mert nem fogy a lakosság, értékeesebbé válik a falu az új házaktól, a benne élők szorgalmától, gyermekeiktől, a más szellemiség értékeitől. Aki például Hollandiából jött ide, s az első perctől óvja és támogatja a mozgásszerűt, miért kell sértegetni egy ilyen általánosítással? (Mármint, hogy a bevándorlóknak nincs, nem volna itt helye... - szerk.)

Aki egy pár hete költözött ide, a galambpostát olvasva vajon mit gondolhat?

Az én lányom évek óta Írországból él, mégsem néz úgy rá senki, mint betolakodóra, és engem is úgy fogadnak, mint akik egy ismeretlen ország másságát értékelni tudják, kíváncsiak ránk. Hogy milyen a kultúránk, a zenénk, a néptánc, a kézműmunkák, a hagyományok. Mi igyekszünk is megmutatni.

Se bevándorlónak, se „gyüttmöntnek" nem tartom magam, de igenis tartom olyan európai polgárnak magam, aki nem hoz szégyent a Mártélyiakra, akárhonnán jöttem is ide. Ezért nekem eszem ágában sincs elköltözni. Ez az én falum is!

Bár Székkutason születtem, attól még a mai napig büszke lehetek rá!

Joóné Bene Aranka - Mártélyi

A következő levél a postaládámba volt bedobva. Semmit nem változtattam rajta. Név nem szerepel aláírásként, viszont egy feltételezett szám igen. Ítélik meg az Olvasók... (Szerkesztő)

Hála és köszönet!

Megérkezett az ősz, nyakunkon a tél. Eső, sár, hó, fagy. Milyen jó lenne, ha a fotelba hátradőlve nyugtázhatnánk, kész a csatorna gerincezetéke a faluban. De nincs kész!

Mert volt néhány lelkes falubeli, aki időt, pénzt, energiát nem kímélve minden áron meg akarta akadályozni a munkákat.

Az ősemler is félt a tűztől, mégis...

Az ősemler is félt a tűztől, mégis legyőzte félelmét, s használni kezdte azt.

A vadász félt a mamuttól, mégis megszerezte azt.

A görög hajós rettegett a tenger haragjától, mégis meghódította azt.

A mai ember tartott a gőz erejétől, mégis munkára fogta azt.

Mindenki fél az áram ütésétől, mégis használja azt.

Értünk, nekünk, nélkülünk?

Nézve a VTV-t, felháborítónak tartom Hódmezővásárhely polgármesterének egyes megnyilatkozásait, mert csak választópolgárnak tekinti Mártély lakosait.

Segítség helyett, mint országgyűlési képviselő csak meg akarja osztani az itteni lakosokat ígéreteivel. Ez a falu nem ilyen. Szeretjük és büszkéek vagyunk falunkra. Büszkéek és kemények a lakosok is, akik hajlanak a jó szóra, de nem törnek meg a hatalmi szóval. 2005. november 21-én országgyűlési képviselőnk nyilatkozott a saját (VTV) televíziójában. Ezt is sokan látták az őáltala provinciának tekintett Mártélyiak közül, remélem, emlékeznek rá.

Kijött Mártélyra lakossági fórumot tartani, mint országgyűlési képviselő, a hódmezővásárhelyi Polgármesteri Hivatal fejleces papírával meghirdetve. Mi ez, ki ez, ki volt itt?

De ez a múlt! Most 4 millió forint boldog tulajdonosa, amit a vásárhelyi civilszervezeteknek ajánlott fel. Biztosan azok is rá vannak szorulva a segítségre. És Mártély? Itt is vannak hála Istennek civilszervezetek, akik sokkal nehezebb körülmények között léteznek és működnek, például az „Add a kezed" Mozgássérültek Egyesülete, vagy az Őszirózsa Népdalkör, akik saját erejüket-pénzüket-idejüket áldozzák az egyesületükért.

A polgármester úrnak Mártély csak akkor létezik, amikor majd meg kellene választani újra, egyébként csak szükséges rossz. Néhány mártélyi családot fel kell bízni a többiek ellen, és utána sz...ban hagyni. Köszönöm ebből nem kérek!

Polgármester Asszonyunk és Képviselő testületünk a

Emlékeznek? Nekik, no és Dr. Lázár Jánosnak köszönhetően a nyáron több mint egy hónapig álltak a munkálatok. Nem volt se eső, se sár. Most van. Pedig ha akkor dolgoztak volna a gépek és az emberek, az egész falu le lenne csatornázva, ehelyett most dagonyázunk. Amikor napjában többször bokáig süllyedünk a sárba, elakadunk biciklivel, áldjuk annak a pár embernek a nevét, akik valóban csak páran vannak. A többség mi vagyunk, akik örülünk, hogy Baloghné és a képviselők ezt a csatát is megnyerték nekünk.

Akik pedig csak ártottak ennek a közösségnek az utóbbi egy évben, azokat hálánk fogja üldözni - csak utol ne érje őket.

1200 mártélyi

Apáink óva intettek a televíziótól, mégis nézzük azt.

Anyáink irtóznak a mikrohullámtól, mégis bekapcsoljuk azt.

A felsorolás szinte végtelen. Tanulsága, hogy ha a világon mindig az az 1-2 ember döntött volna, aki legjobban félt, ma még a tüzet sem ismernénk, sőt lehet, hogy visszamásztunk volna a fára.

Benkő Brigitta

lehetőségeikhez mérten mindent megtett az elmúlt 11 évben, hogy az itt élő embereknek jobb legyen. Úgy érzem néhányan könnyen feledik a jobbítást, és annak hisznek, aki csak ígérni tud. Itt az eredmény. Nem mondom hogy örülök, mert ez nem lenne igaz, de azt kívánom, hogy mindenki kapja meg amit megérdemel, pro és kontra. Az országgyűlési képviselő, vagy Hódmezővásárhely polgármestere is, aki 1 forintot sem adott a Mártélyiaknak.

Teljes a káosz, ígérekkel tele van a padlás. Miért tekinti Hódmezővásárhely polgármestere a Mártélyiakat csak, szavazópolgárnak? Kinek jó ez?

A magánélete nem érdekel bennünket, örülünk hogy rendezett és kiegyensúlyozott, de az igen, hogy az én, vagy a mi magánéletünket ne akarja zavarni, különösen a vásárhelyi adófizetők pénzén küldött leveleivel. Nekünk is van magánéletünk! Mi több, a falunk is önálló életet akar élni és csak jó szándékú javaslatokat fogad el, és a hangsúly a javaslatokon van! Tudunk mi dönteni a lehetőségek határain belül, ha kell. Higgye el polgármester úr, országgyűlési képviselő úr, hogy itt döntésre képes emberek élnek, bármilyen hihetetlen is ez Önnek. Vagy ha ellentmondunk, bennünket is kilakoltatnak, mint szegényszemre Vásárhelyen azokat a családokat? Idáig nem ér a keze, de nem is félünk már Öntől. Megvan a saját utunk, s Önnel, vagy Ön nélkül megyünk rajta tovább. Azokkal, azok után, akik eddig is vezettek bennünket.

Ferenczi Józsefné - Mártélyi

„Disznóvágáshoz nem kell más csak disznó, pálinka és melegvíz?"

A nyáron már szóba került, hogy idős barátomnál szépen nőnek a malacok, amiből eladóak is lesznek vágó súlyban.

Abban maradtunk, hogy novemberben az a sötétvörös hízó talán vágásra kerülhet, ha úgy gondolom. Nekünk egy disznó sok, de ha lehet felezni, akkor köthetünk üzletet - mondtam Lajos bátyámnak. Ahogy közeledtünk a kitűzött disznóvágó naphoz, kétszer is egyeztetünk, de abban biztos

voltam, akárhogy is lesz, a disznó élve nem marad és egy kellemes nap után sok finom falattal térünk haza.

Reggel 6 óra után érkezünk Lajos bátyámékhoz, ahol már melegegett a víz az üstben és az eszközök is elő voltak készítve. Mi újítottunk, mert a böllérpogácsát pizzatekerésre váltottuk, ami messze áll a hagyományoktól, de becsületünkre legyen mondván miután az előző napokban érdemi előkészületet nem tudtunk végezni, reggel ezt volt a legkönnyebb megsütni.

Fél hétre összeállt a böllércsapat, így a bátorító pálinkaivást követően megindultunk az akol felé. Óvatosan félrehúzódtam, hagytam, hogy a gyakorlott kezek intézzék a dolgokat. A disznó már kirekesztve az akolból, és a kötél is ott van, mikor elhangzik egy óvatos kérdés a gazda felé: ezt a kicsit vágjuk? Hinnye a mindenségít, nem ezt, a másikat - kiált Lajos bácsi - és kitereli a vágásra jó előre kiszemelt példányt.

A gyors és pontos szúrás, a vérrel megtelt nagytál a böllér hozzáértését már a disznóvágás elején megmutatja. Ez alapján Misi a főböllér kiválóan érti a szakmát. Nosza egy feladattal készen vagyunk, most az én pálinkámat kóstoljuk, mondta Lajos bácsi. Úgy van! - helyeselt mindenki.

A pörzsölés gyorsan haladt és ismét tanultam valamit. Van, aki nem szereti, ha a keze tiszta kosz a koromtól arról nem is beszélve, hogy a kóbor lángcsóvák nem csak a disznó, hanem a segéd kézszőrét is ellobbanthatják, ami ellen a munkáskesztyű kiválóan megvéd. Természetesen oldalanként „munkafolyamatonként” kóstolgattuk hol Lajos bácsi, hol az Én pálinkámat.

A mosást sosem szerettem igazán, de édesapám mindig azt mondta „haragosan dörzsöld a pofáját akkor gyorsabban halad” hát így tettem most is. A sok segítő kéz szép világosra pucolta az amúgy igen fekete disznót, ami után kezdődhetett a bontás. A bontást minden böllér kicsit másképp végzi a szerint, hogy otthon vagy rokonainál hogyan tanulta, mit látott. Nagyon tetszett Misi bontási technikája, ügyesen és szépen szedte darabokra jövőbeni kolbászunkat.

Ahogy a reggelinek valót összeszedtük már alig vártam, hogy végre az asztalhoz üljünk, mert az éhség mellett a pálinkák is igen hadakoztak a gyomromban. A feladatok azonban most kezdtek igazán nyomni a vállamat, mert segítőink munkáját köszönve öreg barátommal ketten folytattuk a fel-

dolgozást. Előbb a mi „féloldalunkat” szedtük szét akkurátusan: torkos, rántanivaló, darálnivaló, paprikasalap, tokpecsenye, szalonna. A figyelem még megvolt, mert a szokástól eltérően az éles késekkel nem vágtam el egyik ujjamat sem.

Végeztünk a szétszedéssel mikor kedves hangon Kati néni hívott minket: „Az asztalon a reggeli gyertek, hogy mi is haladjunk”. Ízletes frissen sült nyakas hús, sültvér és savanyúság volt díszesen megterítve a konyhaasztalon. Ekkor nem tudja az ember miből mennyi az elég, és úgy jól lakik, hogy a munkát csak egy nagy pohár bor legurítása után tudja megkezdeni. Mi is így tettünk, mert közös kedvencünk a fehérbor már ott volt az asztalon.

A munka folyt tovább, ahogy annak rendje és módja, csak az idő ne szaladt volna el annyira. A beszélgetések és a poharazások mellett elkészültünk a darálással, kezdődhetett a fűszerezés és a töltés. Még szerencse, hogy kedves vendéglátóink nagy gyakorlattal tették, amit tenni kell, mert ha rajtam múlt volna bizony az ízek új összeállításban kerültek volna a húsokra.

Már lemenőben volt a nap, mikor valami miatt én ismét összetalálkoztam a pálinkás üveggel. Igen, mint utóbb kiderült ezt nem kellett volna. A női bölcsesség ismét diadalmaszkodott, mert szinte biztos, hogy kedvesem ellenkezése bennem nagy akaratot váltott volna ki. Megittam, amit nem kellett volna, és végleg feladtam a disznóvágás folytatását. Bár amit erre a napra terveztünk, azt szinte elvégeztük, de a paprikásfőzés és a zsírsütés másnapra maradt.

Kedves vendéglátóinkkal tovább folytattuk a beszélgetést, nosztalgizáltunk a régi gyermekkori disznóvágásokról. Egy kicsit el is érzékenyültem, mert az őszinte szavak és a kedves emberek segítsége meghatott. A nagyszüleim jutottak eszembe, az az összetartás, amit Ők meg tudtak valósítani. Köszönöm ezt a felejthetetlen élményt, a beszélgetést, a rengeteg munkát és türelmet, amit ezen a napon nekem szenteltek.

A jó disznóvágáshoz tehát egy kicsit több kell, mint disznó, pálinka és melegvíz. Kell még egy nagy adag segítőkészség, hozzáértés, türelem és egymás iránti Szeretet.

Borsos József

A Polgárőrök felhívása - vigyázzunk a besurranókkal!

Kedves Mártélyiak!

Az utóbbi időben, de főleg a nagyobb összegű kifizetések napjain, és ünnepek körül rendre elszaporodnak a besurranásos lopások országszerte. Bennünket se kerülnek el azok a bűnözők, rossz szándékú emberek, akik kihasználva az emberek gyanútlanágát, hiszékenységét, jószívűségét, különféle trükkökhöz folyamodva bekéredzkednek - főleg időskorú emberekhez - és amíg egyikük-másikuk lefoglalja az őket beengedő házigazdát, társuk, vagy társaik néhány perc alatt kutatják fel a pénzt, ékszert, egyéb mozdítható értékeket, s tulajdonítják el.

Hogy Mártélyon elkerülhető legyen az ilyen bűncselekmények előfordulása, a következő nagyon fontos óvintézkedések betartására és a gyanús esetekben követendő teendőkről szeretnénk Önöket tájékoztatni.

Az első és talán legfontosabb dolog, hogy **soha, semmilyen körülmények között ne engedjenek be olyan embert a kapun és a házba, akit nem ismernek!** Akkor is gyanakod-

janak, ha valaki - valakik - azzal az ürüggyel kéredzkednek be, hogy egyik társuk rosszul van, vizet kérnek, WC-re kell menniük, régiségeket vennének, esetleg vezetéket, bekötést szeretnének ellenőrizni, olyan szervezettől érkeztek, ami Önök előtt ismeretlen. Házalókat, ügynököket sem célszerű beengedni, mert bár jórészt legtöbb esetben valóban eladni szeretnének a lakóknak valamit, de tartsák mindig szem előtt: az ördög nem alszik - **alkalom szüli a tolvajt.**

Másodikként kérjük Önöket, bármi szokatlant, gyanúsat éreznek, soha ne vegyék elő a kulcsot, amint a kapu felé tartanak, (ne hagyják benne!). Ilyen esetben a legcélravezetőbb, ha arra való hivatkozással, hogy szólnak feleségüknek, férjüknek, más családtagjuknak, (bemennek a kulcsért), viszszaemennek, és azonnal hívják telefonon a **Polgárőrség** számát (06 30 621 6237), a **Körzeti Megbízott** (06 20 209 5336), vagy a Hódmezővásárhelyi **Rendőrség** (533 960, illetve a 107-es központi) számát.

Bármelyik számon kérnek segítséget, a bemutatkozás és a pontos lakhely ismertetése után röviden, tömören mondják

el a tapasztaltakat, s hogy milyen ügyben kérnek segítséget. Biztosak lehetnek benne, hogy a kért segítség, percekben belül megérkezik. Ezek után hagyják a hivatalos szervek képviselőire, hogy tisztázzák a helyzetet, esetleg megtegyék a szükséges intézkedéseket.

Ne feledjék! Vigyázzanak magukra, egymásra és értékeikre, hogy mi ne hiába vigyázzunk!

Tisztelettel: a Mártélyi Polgárőr Tűz- és Vagyongvédelmi Közhasznú Egyesület

A Gondozási Központ eseményei - 20 éves lett az Idősek Klubja

Ha én ezt a klubban elmesélem?!

Az Idősek Klubja 20 éve nyílt meg Mártélyon. A mi kis falunkban, már 1985 előtt is működött a házi gondozás, Vida Józsefné Anci látogatta az idős, beteg, elesett embereket, akik leginkább a magányról, és betegségeikről panaszkodtak. Az ötlet hát adott volt, hiszen a régi kultúrházban esténként összejött egynéhány idős kártyázni, beszélgetni, zenélni egy kis szobában, és többen is elmondták, milyen jó lenne, ha a mártélyi időseknek is lenne egy közös klubjuk, olyan helyük ahol napközben kicsit összejöhethének, talán még ebédelhethének is, hiszen aki egyedül marad, annak se főzni, se enni nem sok kedve van. A társaság még inkább jó lenne, megbeszélni az egyéni gondokat, a világ dolgait.

A falu vezetése 1985-ben megvásárolt egy kis családi házat, átalakítottuk, és mi páran - Balázné Arankával, Vidáné Ancival - megpróbáltunk közösségi életet szervezni a mártélyi idősek számára.

Az első klubnapon csak 12 ember ült körül az asztalokat - az alapítók. Sajnos már csak Borsodi Lászlóné van körünkben.

Azóta a mai napig működik a kézimunkázók csoportja, a hagyományok felelevenítése, ünnepek, rendezvények szervezése, a sok közös program, amelyeken reméljük, hogy az idősek szívesen vesznek részt. Az egészségükre manapság vérnyomás- és vércukor-mérőkkel, gyógyszereik felíratásával, életmód, étkezési tanáccsal vigyázunk. Elindítottuk az Ószirozsa dalkör megalakulását, a cukor-betegek klubját, a tanyai mozgó-szolgáltatást, az étkeztetést, idős-tornát, a gyógy-masszírozást, de az idősebbek ügyes-bajos dolgainak ügyintézését is felvállaltuk. A kezdeti ÖNO ma már Gondozási Központ: benne működik az Idősek Klubja, a Házi-segítségnyújtás, a Tanyagondnoki Szolgálat, Étkeztetés, a Szociális Információs Szolgáltatás, a Cukorbeteg Klubja, az Optimisták csoportja,

akik vidámabb hangulatot hoznak a hétköznapokba. Van az időseknek Érdek-képviselői Fóruma, ellátottjogi képviselője, de itt a Magyar Vöröskereszt aktivistáira a fiatalabb korosztály is számíthat. Elmondhatjuk, hogy e 20 év alatt nemcsak változott, hanem sokban fejlődött az idős-ellátás Mártélyon. Terveink szerint a Támogató Szolgálatot és a mentális segítségadást is szeretnénk majd bevezetni. Minden

lehetséges pályázaton részt vettünk, összeszámoltam, ez-ideig több mint 5 millió forint értékű berendezésben gyarapodtunk, modernizálódtunk és szépültünk. Jelenleg 42 tagunk van.

Köszönet illeti az elmúlt 20 éves együttműködéséért a helyi intézményeket, magánszemélyeket, vállalkozókat és mindazokat, akik az összefogásban és összetartozásban a közösség építésén dolgoztak, és segítik a mártélyi idősek jelenkori életét szebbé, vidámabbá és elviselhetőbbé tenni.

*Joóné Bene Aranka
Intézményvezető*

Idősek Napja (csak) mártélyi - „hozott” anyagból

A meglepetések és a generációk napja volt a Faluházban.

Már az ünnepség megnyitása sem volt a szokványos: felnőttek és kisgyermekek közös megnyitó-bevonulása: a „Nem csak a húszéveseké a

világ...” című közismert sláger hangjaira. Így igaz! 20 éves lett az Idősek Klubja. A fiatalok, Ági és Attila nosztalgia számai a fiataloságot idézték fel. Az első igazi meglepe-

tes, Szabó János szavalata volt, - ő az egyik legidősebb tag - kiválóan mondta el Petőfi Sándor: Szeptember végén..., című versét. A második meglepetést, Csizmadia Béláné Ilike okozta, aki - bár még

soha nem állt ki nyilvánosság elé - Nagy László: Adjon az Isten..., című versét adta elő lélekemelő átéléssel. Gratulálunk! Majd sorra szerepeltek az Óvodások, az elsősök. A táncos lábú iskolások latin táncokat adtak elő. Az Optimisták két tagja, Molnár Józsefné és Gyovai Istvánné verset mondott.

Temetkezési Szolgálat

Temetkezési Szolgálat és
Virágüzlet

TEMETKEZÉS

Hódmezővásárhely, Dr. Imre J. u. 11
(Az Erzsébet Kórház bejáratával szemben)
Telefon: 62/238-866

Szállítási ügyelet:
06-30/2-447-447
(0-24 óráig)

Nyitva tartás:
hétfőtől péntekig
7.30-16.00 óráig

C.T.: Beder Ferenc

AGROFERR

ACÉL ÉPÍTŐANYAG

ZÁRTSZELVÉNY-AKCIÓ

november 25-től december 10-ig

20x20x2,0	1240 Ft/szál
30x30x2,0	1890 Ft/szál
40x20x2,0	1890 Ft/szál
40x40x2,0	2590 Ft/szál
60x40x2,0	3290 Ft/szál
60x40x3,0	4590 Ft/szál

Áraink az áfát tartalmazzák és a készlet erejéig érvényesek!

DÍJTALAN KISZÁLLÍTÁS

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY
SZÁNTÓ KOVÁCS J. U. 172.
62/244-055 30/682-7901

www.agroferr.hu

ÚJ TAKARMÁNYBOLT!

Most már a mártélyi Bütyök
Csárdánál is megtalál bennünket
A megszokott alacsony árakkal és
udvarias kiszolgálással várjuk
rég és leendő ügyfeleinket

Kaphatók: sertéstakarmányok, pulykatáp, koncentrátumok, korpá, szemes termények, kutya- és macskatápok, kiegészítők, stb.

Termékeinket szükség esetén
díjmentesen házhoz szállítjuk.

Boltjaink: Hmvhely, Rákóczi út 38.
Csomorkányi út 70.
Damjanich u. 123. és 155.

Mártélyon a Bütyök Csárdánál

**TOTALGAZ – Kényelmet kapcsolunk
a gázhoz – ingyenes házhozszállítás**

Telefon: (62) 241-354 · (30) 250-2431

Játék-vásár a

Hangya Barkácsboltban!

Miért menne a városba, ha itt
se drágább? Nézzen be hozzánk, megéri!

Hőszigeteléstől a csaptelepig,
tisztítószerektől a festékig,
csatorna-felszereléstől a
kazánig,
gereblyétől a csiszológépig
mindent megvehet!

Mártélyon zárás után ingyen házhoz szállítás.

Hőszigetelések akciós áron!

Könnyűszerkezetes faházak
kulcsrakész állapotig,
hitelügyintézésel már 88.000,-Ft/m²+ÁFA-tól
Négy-T 2002 Bt.

Cím: Mártély, Fő u. 64.

Az ünnepi köszöntőt Balogh Jánosné polgármester mondta el, majd következett a tíz legidősebb felköszöntése virággal, emléklappal, az alapítók közül Horváth Istvánné jegyző, s az alapító tagok kö-zül Borsodi Lászlóné köszöntése. Az Őszirózsa csokorba-szedett dalai az idősök kedvencei voltak. Az Optimisták Pa-Dö-Dö paródiája mosolyt fakasztott mindenki arcára, a gondozók mellett a tánckarban voltak védőnőink és a gyógy-masszőrünk is, miközben a fiúk

behozták a tűzijátékos nagytortát. Reméljük, aki részt tudott venni az ünnepségen, jól érezte magát. Az idősök alkotásainak kiállítása igazán ízlésesre sikerült. Várjuk az újabb meglepetéseket.

Köszönjük az előkészítésben, adomány formájában nyújtott bármilyen támogatást, szereplőnek a közreműködést. Jövőre - velünk - ugyanitt!

*Joóné Bene Aranka
Gondozási Központ Vezető*

Véradóink elismerése

A Magyar Vöröskereszt Mártélyi Szervezete évente 2 alkalommal szervez véradó napot. Az elsőt áprilisban a másodikat december elején. Az év-végi véradáskor, mivel a Véradó Állomás az előírások szerint a továbbiakban élelmiszer egységcsomaggal látja el a donorokat, sajnos a megszokott vacsora a Bütyökben, nem kerül megrendezésre. A véradás napja december 7-e az Idősök Klubjában lesz 13-16 óráig

Köszönjük mindenkinek a támogatást, és véradóink segítőkészségét!

A sokszoros véradók elismerésére Hódmezővásárhelyen a Fekete Sasban, december 2-án kerül sor.

10. véradás elismerése: Pappné Radics Andrea (Rákóczi tér 4), Olasz Ferenc (Hunyadi u 3.), Ferenczi József, (Fő u 25.), Nagyné Szentirmai Anna (Tornyai u 21.), Nagy Sándor (Fő u 9), Bánfi László (Szántó K.J. u. 1.). 20. véradás elismerése: Tóth Ibolya (Körút 9). 25. véradás elismerése: Joó Károly (Fő u 11.). 30. véradás elismerése: Varga Gábor (Alkotmány u 7). 40. véradás elismerése: Szabó László (Petőfi u.1/a). 60. véradás elismerése: Molnár István (Fő u 71.).

Véradóinknak gratulálunk, és jó egészséget kívánunk!

*Joóné Bene Aranka
Magyar Vöröskereszt mártélyi
Titkára*

Az Idősök Napközi Otthonának novemberi programja

- 2-án Író-olvasó találkozó Molnár László Gábor íróval 10 órától.
 - 5-6-án Térítési díjak befizetése a pénztári órákban.
 - 7-én Véradónap 13-16 óráig.
 - 15-én Karácsonyi ünnep - vendégeink az óvodások.
 - 21-én Ruhanemű, fehérnemű - Karácsonyi - vásár.
 - 29-én Óévbúcsúztató - ünnepi ebéd, móka, kacagás, és tombola.
- Meghívottaink a csongrádi idősök.

Figyelem! A kézimunkázás csoportfoglalkozása megváltozott!

Minden hétfőn reggel fél 8-tól vércukorszint mérés (reggeli előtt), vérnyomásmérés és súlyellenőrzés 9-11 óráig, egyéni gondozás, gyógyszerfelíratás. Minden kedden és szerdán gyógymasszírozás, előjegyzés szerint.

A kézimunkázók csoportfoglalkozása kedden, a torna idősöknek szerda délelőttönként 10 órától, hétfőn és csütörtökön délután 3-4-ig, az „Optimista Csoport” próbái - felkészülés a Karácsonyi Ünnepre és az Óévbúcsúztatóra.

A patika mindig délután van nyitva.

Az orvosi ellenőrzés időpontjáról érdeklődjenek.

Klubvezetőség

Parkgondozó leszek

A Konrad Lorenz Természet és Állatvédő Egyesület segítségével uniós támogatásból 15 fő képzése és foglalkoztatása folyik a mártélyi Bogáncs tanyán. Rövid interjút készítettem az egyik résztvevővel, Juhász Józsefné Erikával a napi programokról és a tapasztalatairól.

B.J.: Mikor kerültél kapcsolatba a Bogáncs tanyával?

Erika: Ez év márciusában hallottam és olvastam először a tanyán induló kezdeményezésről. A faluban láttam plakátot, amin azt hirdették, hogy májusban parkgondozói képzés és foglalkoztatás kezdődik. Akkor még volt munkahelyem, de egy

hónappal később ez megszűnt. Sajnos munkanélküli lettem. Három gyermek nevelésére viszont nem elegendő a segély. Úgy éreztem, ha lejár a munkanélküli végkép nem kapok munkát. Ekkor érdeklődtem személyesen itt, mert hallottam, hogy az először felvett munkatársak közül néhányan kiléptek a programból. Augusztus első hetétől dolgozom és tanulok a Bogáncs tanyán.

B.J.: Milyen a légkör a csoportban?

Erika: A csoport légköre változó. Ezt úgy értem, hogy vannak napok és feladatok, amikor külön dolgozunk nők női munkát, férfiak nehezebb fizikai munkát. Ekkor nem sokat beszélgetünk. Általában együtt ebédelünk, itt beszéljük meg a napi ügyeket és a felmerült problémákat. A munkavezetőnk nagyon nyitott és nekem nem volt vele nézeteltérésem, de vannak

esetek, amikor van véleménykülönbség. A problémákat mindig meg tudtam vele beszélni, és ha szükségem volt szabadságra, azt megkaptam.

B.J.: Mikor kezdtétek el a tanfolyamot?

Erika: A tanfolyamunk október 31-én kezdődött a Civilházban. Megismerkedünk például gazdasági-, kertészeti alapismeretekkel, parkfenntartással és műszaki ismeretekkel.

B.J.: Hány órát tanultok egy nap?

Erika: Reggel 8 órától, délután kettőig tartanak a foglalkozások. A tanáraink többsége a Gregus Máté Szakközépiskola és Szakiskolából érkezik. A tanuláshoz minden eszközt megkapunk, könyvet, jegyzeteket és füzetet. A tanulás nem könnyű, de a tanárok készségesen segítenek.

B.J.: Hogyan zajlik a napi munka a tanyán?

Erika: Reggel nyolckor kezdődik a napi program a feladatok megbeszélésével. Ezután csoportban vagy egyénileg dolgozunk. Előfordul, hogy a mártélyi Önkormányzat munkatársainak

segítünk a falu parkjaiban, de festettünk már padokat és játszótérrel Hódmezővásárhelyen is. Nyáron sike-rült felújítani a tanya épületét és most fákat ültetünk. Ebben a hónapban kb. 400 fát zömében platánt, diót és akácot telepítettünk. Nekem a festés és a tanya körüli tereprendezés állt a legjobban a kezemre, de ebben a csoportban mindenki igyekszik a legtöbb munkában részt venni.

Úgy érzem jó döntés volt bekapcsolódni a programba, mert helyben dolgozhatok, és rugalmasan tudom illeszteni a munkát a családi élethez. A gyerekeket most én indítom az iskolába, és együtt érünk haza. Régen ez nem így volt. Új szakmát is szerzek, amivel talán könnyebben vállalom munkát a jövőben.

B.J.: Sok sikert kívánok a további munkához és bízom benne, hogy lesznek még hasonló kezdeményezések a falunkban.

Borsos József

Az agrár-környezetgazdálkodásról

Az AKG pályázatok beadása 2004.-ben kezdődött el. Csongrád megyében 2438 pályázatot adtak be. 2005.-ben szeptember hónapjától az Interneten tájékoztató jelleggel meg lehetett nézni, hogy ki nyert. A nyertesek várható száma Csongrád megyében 773 fő.

Országosan összes pályázat, ami beérkezett 37842 fő és várható nyertesek száma 12000 db.

Összes forrás 2004-ben 20,8 milliárd Ft, 2005-ben 25 milliárd Ft, 2006-ban 30,9 milliárd Ft, amelynek 80 % EU és 20 % nemzeti forrásból.

Az AKG célja a természeti erőforrások okszerű, fenntartható biztosítása és az emberi egészséget nem veszélyeztető élelmiszerek előállítását.

AKG kifizetés terület, azaz hektár, valamint állattétszám alapú vissza nem térítendő támogatás. Az AKG -t legalább 5 év, legfeljebb 20 éves időtartamra kell vállalni.

Az AKG kifizetés nem zárja ki, hogy egyidejűleg ugyanarra a területre az alábbi területalapú támogatások igényelhetők:

- Adott évi egységes területalapú támogatás;
- Egységes területalapú támogatáshoz kapcsolódó nemzeti támogatás;
- Kedvezőtlen adottságú területek támogatása (KAT).

Milyen támogatási formák vannak?

A) Agrár - környezetgazdálkodási alapprogramok (szántóföldi célprogram, tanyás gazdálkodás, méhlegelő, gyepgazdálkodás, öshonos és magas genetikai értéket képviselő haszonállat tartása), és egyéb más élőhely célprogramok;

B) Integrált növénytermesztési célprogramok (szántóföldi növénytermesztés, zöldségtermesztés, ültetvényápolás);

C) Ökológiai célprogramok (szántóföldi növénytermesztés, zöldségtermesztés, gyepgazdálkodás, állattartás);

D) Érzékeny Természeti Területek célprogramjai (ÉTT), amelyek élőhelyek megőrzési célokat foglalja magában.

Jelenleg a közelgő határidők a következők:

- 2004-es évre a pénz érkezik, nem kell csinálni semmit.
- 2005-ös évre 2005 december 1 től 31-ig kifizetési kérelmet kell benyújtani.
- Talajminta beadása a laboratóriumokba 2005. 12. 31-ig.

Igen sok fontos kérdés van, amelyről nem elég sokszor beszélni és hallani. Ilyen kérdések a célprogramok ismertetése, a Helyes Gazdálkodási Gyakorlat és a Gazdálkodási Napló vezetése.

Célprogramok ismertetése.

Fontosabb célprogramok:

Szántóföldi célprogram.

- Növényvédő szerek használatából és műtrágyázásából eredő környezeti terheléscsökkentés;
- A talajállapot védelme és javítása;
- Legkisebb támogatható terület 1 ha
- Minden szántóföldi növény és zöldségféle;
- A program első és utolsó évében bővített talajvizsgálat elvégzése;
- Tápanyag gazdálkodási terv elkészítése;
- N-hatóanyag mértéke nem haladhatja meg a 170 kg/ha/év mennyiséget;
- Magas környezetterhelési kockázattal járó növényvédő szer hatóanyag használata TILOS.

Tanyás gazdálkodási célprogram.

- Támogatott terület mértéke 0,5 és 20 ha között;
- A területhez tartozó tanyaként van regisztrálva az ingatlan-nyilvántartásban;
- Az egyes parcellák területe 2, ha lehet;
- Mozaikos kis parcellás növénytermesztés folytatása;
- A program első és utolsó gazdasági évében bővített talajvizsgálat;
- Tápanyag gazdálkodási terv készítése és végrehajtása;
- A kijutatott N- hatóanyag mértéke nem, lehet több 120 kg/ha / év mennyiségnek;
- Magas környezetterhelési kockázattal járó növényvédő szerek használata TILOS;
- Talajjavítás nem engedélyezett.

Integrált szántóföldi célprogram.

Legkisebb támogatható terület 1 ha.

Támogatás szántóföldi kultúra növények és a következő zöldségfélék termesztése esetén igényelhető: hagyma, fokhagyma, káposzta, kelkáposzta, kelbimbó, brokkoli, karfiol, karalábé, uborka, sütőtök, fűszerpaprika, zöldpaprika, zöldpaprika, paradicsom, zöldborsó, csemegekukorica, görögdinnye, sárgadinnye.

- A program első és utolsó gazdasági évben teljes körű talajvizsgálat elvégzése;
- Tápanyagvizsgálat terv készítése és végrehajtása,
- Kijutatott N-hatóanyag mértéke nem haladhatja meg a 170 kg/ha/év;
- Szántóföldi növénykultúra esetében magas környezetter-

helyi kockázattal járó növény védőszer használata TILOS;

- Zöldsegnövények esetén csak „korlátozás nélkül engedélyezett” (zöld), és a „mérsékelt korlátozásokkal engedélyezett „ (sárga) besorolású növényvédő szerek használata engedélyezett;
- Legalább egy jelentős betegséggel szembeni ellenálló /toleráns növényfaj alkalmazása kötelező;
- Növényvédelmi előrejelző rendszer használata kötelező.

Gyepgazdálkodási alapprogram.

A gyepes élőhelyek gondozása.

- Növényfajokban és azokhoz kötődő állatfajokban gazdag rétek fenntartása;
- Helytelen gyepkezelés miatt csökkenő állományú, ritka növények, madarak és gerinctelen állatok védelme;
- Növényvédő szerek használatából és a műtrágyázásból eredő környezeti terhelés csökkentése.

Legkisebb támogatható terület 1 ha,

Földhasználónak, földtulajdonosnak legalább 0,2 állategység/ha állatállománynak rendelkezni kell.

Legeltethető állatfajok: szarvasmarha, juh, kecske stb.

Gyep típusonként megadott alsó és felső állatűrűségi határok figyelembevételével kell, hasznosítható 0,2-1,0 gyep típusainak

megfelelően.

Állategység a 4/204 (I. 13) FVM alapján., Pásztorollót vagy szakaszos legeltetést kell alkalmazni, az egy területen legeltethető napok számát a fűhozam alapján kell megállapítani, de ez a 10 napot nem haladhatja meg; Növényvédőszer, felületvédőszer, vegyszeres-gyomirtás nem engedélyezett; legelőn csak a legeltetett állatok szerves trágyája engedélyezett; Kaszáláskor vadriasztó láncot kell alkalmazni; Nedves időszakban kaszálni TILOS; Kaszálás a tábla közepétől kifelé haladva, a táblaszegélyeket utoljára kell lekaszálni.

A fenti kérdések megbeszélésére várom a gazdálkodókat a következő időpontban, helyen és telefonszámon, **ingyenes tanácsadásra.**

Helye: **Mártély Civilház, minden szerdán: 8-12 -óraig.**

Telefon: 20/962 998 , e-mail: rokf@freemail

A Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége (MOSZ) tanácsadója:

Borus Gábor

ÁMK eseményei

Alsós mesemondó

A 2005. november 7-én megrendezett iskolai mesemondó versenyre 16 alsós kisdíák készülődött kitarító szorgalommal, lázas izgalommal. Az első osztályból Sándor Nelli, Olasz Enikő, Rekett-Nagy Tamara és Bodó Borostyán; a második osztályból Posta Ivó és Sipos Áron; a harmadikból Hízó Ildikó, Kiss Krisztina és Juhász Anna; a negyedikből Aradi Renáta, Brizik-Bodrogi István, Sipos Dominika, Olasz Dóra, Domján Andrea, Varga Bernadett és Safarik Barbara adta elő választott mesését, természetesen könyv nélkül.

Legnépszerűbbek az állatmesék bizonyultak, a hallgatóság és a zsűri figyelmét a tanulságot tartalmazó és a neveltető mesék egyaránt lekötötték.

Az eredmények: 1-2. o. kategória:

- I. Posta Ivó 2. o.
- II. Sándor Nelli 1. o.
- III. Bodó Borostyán 1. o.

3-4. o. kategória:

- I. Varga Bernadett 4. o.
- II. Juhász Anna 3. o. és Aradi Renáta 4. o.
- III. Olasz Dóra 4. o. és Safarik Barbara 4. o.

A helyezettek a Diákönkormányzat könyvjutalmát vehették át. A kategóriák győztesei Hódmezővásárhelyen a városi mesemondó versenyen is megmutatták tudásukat. A résztvevők teljesítményéhez gratulálunk; megköszönjük a tanító nének és a szülők segítségét a felkészüléshez.

Diák polgárőrök oktatása

Dr. Magyarai Béla a megyei Polgárőr Szövetség elnöke látogatta meg a mártélyi diák polgárőröket az ÁMK Általános Iskolájában 2005. november 10-én 14 órakor. A kötetlen beszélgetéssel végződő eszmecsere során örömét fejezte ki azért a kezdeményezésért, ami a Mártélyi Polgárőr Tűz- és Vagyonvédelmi Közhasznú Egyesület égisze alatt elindult Mártélyon, s amelynek eredményeként biztonságosabbá vált az iskolások közlekedése. Külön kiemelte, s megköszönte a vállalkozó szellemű diák polgárőrök lelkes munkáját. Elmondta még, hogy versenyre szólítja az Országos Polgárőr Szövetség a diákokat, akik e mozgalomba beléptek, s hogy a

legeredményesebben szereplők nagy, országos táborozáson vehetnek részt, ismerkedve a többi diákszervezet képviselőjével, s elmélyíthetik ismereteiket a polgárőrség munkájával kapcsolatban.

Felsőszavalóverseny

2005. november 14-én felsős szavalóversenynek adott helyet a könyvtár. Csatlós Renáta 8. o., Danicska Bettina 8. o., Hetényi Zsuzsanna 7. o. és Tóbiás Dóra 6. o. jelentkezett Benkő Brigitta tanár néninél verset választani és vállalta a felkészüléssel járó többletmunkát. Wass Albert, Babits Mihály, Petőfi Sándor és Kányádi Sándor gondolatainak

tolmácsolását.

A zsűri döntése értelmében III. helyezést ért el Tóbiás Dóra, II. Csatlós Renáta, I. helyezést Danicska Bettina.

Ők szerepeltek a városi szavalóversenyen a Tornyai János Általános Iskolában Hódmezővásárhelyen, ahol Danicska Bettina elismerésre méltó 2. helyezést ért el.

Leseverstehen

Idén a Szent István Általános Iskola rendezte a városi szövegértő versenyt német nyelvből felsősök részére.

Az olvasott szöveg értését különféle feladattípusok révén értékelő versenyen szép sikereket értek el diákjaink. Ferenczi Bettina 5. o. városi 4., Tóbiás Dóra 6. o. városi 9., Mészáros

Jennifer 6. o., Cseszkó Éva 7. o. 9. helyen, Tóth Bettina 6. o., Gál Judit 8. o. 5. helyen, Újhelyi Tímea 8. o. 3. helyen, Bujdosó Dávid 8. o. az első helyen végzett. Gratulálunk az elért eredményekhez.

Minisztériumi német nyelvi verseny

Az Oktatási Minisztérium évente hirdet német nyelvi tanulmányi versenyt 7-8. osztályos tanulók részére.

Juhász Nikolett, Tóth Bettina, Cseszkó Éva 7. osztályos, Bujdosó Dávid, Csatlós Renáta, Gál Judit, Újhelyi Tímea 8. osztályos

tanuló vett részt az első, iskolai forduló megmérettetésén. Az értékelés Szegeden történik. Megyei fordulóra történő meghívásról december 20-ig kapunk értesítést.

Litteratum német nyelvi tesztverseny

Idén iskolánk 10 tanulója jelentkezett országos német nyelvi tesztversenyre. Az első fordulót Szegeden rendezték november 11-én, melynek keretében 50 perc alatt 50 kérdésből álló, zömében nyelvtani kérdéseket tartalmazó tesztet töltöttek ki a gyerekek.

Ferenczi Leila és Ferenczi Bettina ötödikes, Mészáros Jennifer

és Tóbiás Dóra hatodik osztályos, Tóth Bettina és Cseszkó Éva hetedik osztályos, valamint Csatlós Renáta, Bujdosó Dávid, Gál Judit és Újhelyi Tímea nyolcadikosok.

A nyíregyházi szervezők az országos lista első tíz helyezettjét hívják meg az országos döntőre, melynek tényéről december közepéig kapunk értesítést.

Eötvös-nap

November 10-én 6 fős csapattal vettünk részt az Eötvös József Szakközépiskola játékos vetélkedőjén, amelyet 7-8. osztályos tanulók részére rendeztek. A délután jó hangulatban telt, a

gyerekek örömmel oldották meg a széleskörű tudást és ügyességet igénylő feladatokat. A csapat tagjai: Bujdosó Dávid, Olasz László, Sajti Kata, Csatlós Renáta, Gábor János, Vacsi Gábor.

Társastánc emlékverseny

Orosházán rendezték meg a Hering Magda Formációs Minősítő Társastánc Emlékversenyt november 20-án, vasárnap az Eötvös Általános Iskola és Gimnázium Sportcsarnokában. A versenyre 12 művészeti iskola és sportegyesület nevezett 22 produkcióval, több mint 200 táncossal az ország egész területéről.

Standard, standard-mix, egyéb kategóriákban, valamint latin-amerikai és latin-mixben indulhattak a csapatok. Reggel 8 órától parkett próbával indult a nap. 11 órakor a csapatok és csapatkapitányok bevonulásával kezdődött a verseny. Az igen impozáns csarnok megtelt elegáns tanácsokkal és szurkolókkal. A mártélyi ÁMK Általános és Alapfokú Művészeti Iskola a 7. osztályosokkal képviseltette magát a rendezvényen. A 8 páros standard kategóriában Bécsi keringővel versenyzett. A kissé megilletődött táncosok nagyon

fegyelmezett, precíz táncot mutattak be. Nehéz helyzetben voltak, hiszen számukra ez volt az első verseny, amin elindultak. A nap folyamán a csapatok között többszörös versenygyőztesek is felléptek. A háromtagú zsűri bronz minősítést ítél a produkcióért. A táncosok sok tapasztalattal gazdagodva, kissé fáradtan tértek haza, de már a jövőt tervezik, ... ugye jövőre is megyünk?

A táncosok:

Cseszkó Éva, Juhász Nikolett, Sándor Viktória, Surinya Cintia, Kenéz Edina, Deák Krisztina, Tóth Henrietta, Tóth Bettina, Baranyi Krisztián, Markó Áron, Katona-Kis Ádám, Juhász József, Bordás Bence, Bereczki Zsolt, Kőhalmi Nórbert, Kovács Gergely.

Gratulálunk a táncosoknak és felkészítő tanáruknak Horváthné Kriczki Zitának. Köszönjük a pedagógusok a gyerekek felügyeletéhez és utaztatásához nyújtott segítségét.

Író-olvasó találkozó

Az ÁMK Iskolai és Községi Könyvtár szervezésében Molnár László Gábor íróval találkozhatnak az érdeklődők december 2-

án pénteken 10 órától a Gondozási Központban.

2005. november 12-én, szombaton délelőtt 9-től 14 óráig családi sportnapot rendezett az iskola. Jó hangulatú délelőtt volt, sok-sok ügyességi feladattal és tréfás játékkal.

A "Nagy Könyv" rendezvénysorozat állomása Mártélyon

A Nagy Könyv rendezvénysorozat kapcsán az ÁMK Iskolai és Községi Könyvtár vendége volt 2005. november 15-én kedden 12,45-től Szántó Dávid sportriporter. A rendezvényt a Somogyi-könyvtár támogatta.

Képzőművészeti szakkör

A Mártélyon élő és alkotó B. Kovács Emőke képzőművész rajzszakkört indít a Petőfi Művelődési Központban november 22-én 17 órától. Jelentkezni a helyszínen lehet.

Karácsonyi előzetes

November 25-én pénteken 14 órától 17 óráig az ÁMK Általános és Alapfokú Művészeti Iskolájában kreatív, fejlesztő-szórakoztató közösségi játékokra, karácsonyi üvegfestést, gipszöntést, szalvéta technikával készült alátét készítésre került sor.

Történelmi előadás

Szintén november 25-én 17 órától a Civilházban Magyar

történelmi arcképcsarnok címmel Koller Zsolt történész tartott előadást a honfoglalásról.

Hírek-közlemények

Gallyazzák a fákat

A SZEFA Kft. november 14-től gallyazási tevékenységet folytat Mártély Község belterületén.

A gyümölcs- és díszfák, valamint egyéb fák gallyazását végzik, hogy a biztonsági védőtávolságot biztosítani tudják a villanyvezetékeknél. A lakosság megértését és türelmét kérik.

Foci - foci - foci!

Szárnyal a csapat

A Megyei bajnokságban a második fordulóban hihetetlen lendülettel kezdett csapatunk.

Rögtön az első mérkőzésen Ferencszállás ellen lépett pályára, ahol az ifjanc Papp Dávid győztes fejes góljával a csapat kifelé vette a listavezetőt. A rákövetkező héten idegenbeli szereplés. Gólparádés mérkőzésen győztük le a Földeákiakat 4-3 arányban. Itt rúgta első gólját a szintén újonc Kispál Roland. Ezután következett a visszavágó mérkőzés Eperjes ellenében. Az első mérkőzésen elszenvedett vereség után fenték a fogukat a csapat tagjai, és nem csak fenték, hanem haraptak is. Az eredmény 5-0 lett ide. Nagy- Pál Tamás (Totó) ezen a mérkőzésen 3 gólt szerzett. Ez után a Szőreg elleni mérkőzés került sorra, ahol is a gárda idegenben tudott győzni 4-1-re, kitűnő játékkal. Már az első félidőben, a sérüléséből éppen felépült Kovács Attila és az ifjabb Zsadányi László góljával térdre kényszerítette az ellen-

felet. A legutolsó itthoni mérkőzésen vacogós hidegben a fiúk kétszer is vert helyzetből fordították meg a mérkőzést, és a végén beállt Tóth Ernő bravúros játékaival meg is nyerte a küzdelmet a "Mártélyi 11" (4-2). Ebben a sorozatban a csapat 19 gólt rúgott, és csak 7-et kapott. Ez a kitűnő formában lévő védősornak köszönhető, és végül de nem utolsó sorban a két remek teljesítményt nyújtó kapusnak: Somodi Istvánnak és Molnár Milánnak. A pálya szélén pedig már lassan kialakul az "oroszlánbarlang", ahol a fiatalok és az öregek egyaránt teli torokból biztatják a pályán lévőket, ami rettentő lendületet ad és jó érzés tudni, hogy együtt vagyunk. A játéktevésztök is szeretnek Mártélyra jönni, mivel már meggyeszte tudják, hogy itt tisztességes és sportszerű szurkolás van, és rendkívül jó a hangulat. Persze a mérkőzés után a harmadik félidőben, a csapat és a szurkolók is leülnek egy jó italra és megvitatják mi is történt a derbin.

Egy plusz információ a szurkolók felé: A focicsapat December 10-én 17. 30-kor szombaton a Horgász Presszóban (ha az idő engedi az Astra meccs után), rendezi záró vacsoráját. Örülünk, ha ezt az estét a szurkolókkal közösen tölthetnénk el, egy jó visszaemlékezés, együttlét és vacsora kíséretében. Aki részt szeretne venni a vacsorán, jelentkezhet a **Horgász presszóban. A vacsora 700 Ft/fő.**

Ifj. Tatár Béla

Köszöntés

Szabó Lajost és Nagy Anna Katalint
50. házassági évfordulójuk alkalmából
nagy szeretettel köszöntik, és további boldog
életet, jó egészséget kívánnak Ady Endre
csodálatos soraival: Tisztelők!

1955-ben kötöttek házasságot, november 24-én -
s milyen érdekes egybeesés - ugyanezen a szombati
napon, 2005. november 24-én ünnepelték
házasságkötésük kerek évfordulóját is.

„Nem tudom, miért, meddig
Maradok meg még néked,
De a kezedet fogom
S őrizem a szemedet.”

Itt maradtál, mert velünk éltél...

A gyászoló család tisztelettel megköszöni mindazoknak az együtt érző szeretetét, akik Nagy Imréné, szül.: Szabó Terézia Mária temetésén megjelentek, fájdalmukat enyhíteni igyekeztek!
A család, a következő sorokkal adózik elhunyt szerette emlékének:

"Látjuk a barázdát, amit az élet szántott,
Nehézségekkel telt évek rajzolták a ráncot.
Mindkét kezéd érettünk lett kérges,
Meggálálni ezt, mi sosem tudjuk néked.

Szívedben nem volt más csak jóság és szeretet,
Szorgalom és munka volt egész életed.
Elfeledni Téged soha nem lehet,
Csak meg kell tanulnunk élni Nélküled.

Számomra Te sosem leszel halott,
Mert a jók örökké élnek, mint a csillagok.
Távol vagy tőlem, mégis oly közel,
Mert a szívem mélyén rejtettelek el..."

Az "Alapítvány a Mártélyi Óvodáért" köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik jövedelemadójuk egy százalékával támogatták működésünket!
Az adományt játék és eszközvásárlásra fogjuk fordítani.
Adószámunk: 18467963-1-06.

A Mártélyi Olvasókör köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik adójuk 1 % - át nekik adták.

A felajánlott összeg 56.271,- Ft volt, amely összeget közgyűlésre és a határon túli kapcsolatunk ápolására fordítottuk.

Adószámunk: 19085737-1-06

Apró Lajosné
elnök

Apróhirdetések

Favágást vállalok. Ugyanott gázpumpa és hatrámasz ablak eladó. Mártély, Béke u. 8. Mobil: (30) 621-6293.

Többféle ízletes **mézfajta** kapható. Petőfi u. 2.

Zipparvarrás, ruhajavítást, alja felvarrást vállalok. Békési Sándorné. Mártély, Kinizsi u. 17. sz. alatt. Tel: 228-161, (30) 462-7302. Ugyanott: (tartósítószer-mentes) savanyított hasáb, és apró káposzta folyamatosan kapható - egész nap.

Beépített és hordozható **cserépkályhák** átrakása, tisztítása, javítása. Nagy Zsolt. Érdeklődni: a (70) 215-6023-as mobilszámom.

Akácmez van eladó. Ady E. u. 3.

Festést, mázolás, tapétázást, homlokzatfestést, számlaképesen, referenciával, rövid határidőre, modern anyagokkal, garanciával vállalok. Kis Zoltán Mártély, Táncsics M. u. 8. Tel.: (70) 215-9749.

Benzines **betonkeverő** bérelhető. Kiskertek rotálását, kerítésoszlopok lefűrészt, kerítések teljes körű kivitelezését vállalom. Ugyanitt gépi talajfúró bérelhető. Tel.: (30) 265-2305.

3 hónapos keverék **kiskutyák** ingyen elvihetők. Mártély, Béke u. 23.

200 literes **villanybojler** és összeállító gép eladó. Tel.: (70) 948-7134.

BERETTA C 24-es gázkazán eladó. Új, garanciás. Irányár: 145 E Ft. Tel.: (20) 555-1636.

Mangalica süldők és malacok eladók. Tel.: (30)910-0598

Cirkula 220 V-os 400-as lappal eladó. Irányár: 40.000 Ft. Érdeklődni: Mártély, fő u. 71.

Eladó **téli alma** (Jonathán, Idared, Mutsu, Golden delicious) 100 Ft/kg, Körte (boskó) befőzni való és étkezésre is kiváló. Érdeklődni: Szűcs Imre Községház u. 3. Tel.: 228-187.

Eladó építőanyagok: különböző méretű gerendák, deszkák, pallók, ajtólapok, ablakok, lécek, ácskapcsok, betonvas 3-5 mm, 22 db 6 m-es villanyoszlop újszerű állapotban, 1 db 6 m-es oszlop betongyámmal és villanyóra szekrényel.

Autóalkatrészek: Dacia 1300-as kombihoz új alkatrészek, hengerfejtömítések, egyéb tömítések, csapágyak, gömbcsuklók és sok másféle tartozék (újak!). ARO új kuplungtárcsa. Skoda 105-S hengerfejtömítések és sok egyéb. IKARUSZ 211-es első híd. Érdeklődni: Mártély, Fő u. 66/A Tel.: 62 228-443

Tölgy tűzifa folyamatosan kapható! Mártélyon ingyenes kiszállítással. Ugyanitt rönkszállítást vállalunk. Telefon: 70/366 2444, 20/ 555 1636.

Női 7-es méretű jobbkezes fekete **bőrkesztyűimet elvesztettem**. Akinek otthon, hozzám hasonlóan, de csak balkezesek vannak, az egyiket szívesen elcserélem! Érdeklődni az Idősek Klubjában lehet.

Meghívó

Az "Add a kezed" Mozgássérültek Egyesülete 205. december 10-én délután 14 órai kezdettel a Faluházban tartja részkozsgyűlését és Adventi Ünneepségét, amelyre szeretettel várja tagjait és vendégeit.

Az összetartozás jegyében mindenkit szeretettel vár a vezetőség!

Az egyházak hírei

A római Katolikus Egyház vasárnaponként fél 12-kor várja a híveket községünk templomába, ahol Seidl Ambrus plébános úr tart Szentmisét.

Vasárnaponként 11 órától Kocsis Tamás ref. lelkész tart Istentiszteletet az imaházban, melyre várják a gyülekezet tagjait.

Anyakönyvi hírek

SZÜLETÉS

Varga Péternek és Felnagy Tímeának (Fő u. 35/a) **Boglárika** nevű kislányuk.

HALÁLESET

Répás János Mártély, Petőfi u. 2/B.
Nagy Imréné (Szabó Terézia Mária) M, Községház u. 8.
Medvegy András M, Erdei F u. 7.

Közérdekű telefonszámok

Mentő:	241-680	Közp. szám: 104
Tűzoltóság Hmvhely:	242-233	Közp. szám: 105
Rendőrség Hmvhely:	535-960	Közp. szám: 107
Körzeti megbízott:	(20) 2095-336	
Polgárőrség:	228-043	
Kórház-rendelőintézet Hmvhely:		532-222
Orvosi rendelő – Mártély:	228-020	
Polgármesteri Hivatal:	528-062	
Iskola:	528-060	
Óvoda:	228-035	
Idősek Klubja:	228-038	
Anya- és Csecsemővédő Intézet:		228-450
„Szóbeszéd” rádió:	228-599	

Impresszum

Szerkeszti: Lupus Design Bt. Munkatársak: Farkas Zoltán szerkesztő, Borsos József, Sajti Imréné, Sándorné János Mária, Zsótér Gábor, Balázs Jánosné tiszteletbeli munkatárs, az egykori mártélyi újság megálmodója, elindítója.

Szerkesztőség: Mártély, Tiszai u. 14. Tel: 228-556, E-mail: lupuska@invitel.hu. Kiadja: Mártély község Önkormányzata.

Nyomdai előkészítés: Tóth Zsolt. Nyomdai munkálatok: Szoliter Nyomda - Hódmezővásárhely, Szabadság tér 73.